Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ Δ'

ΑΡΙΘΜ 74

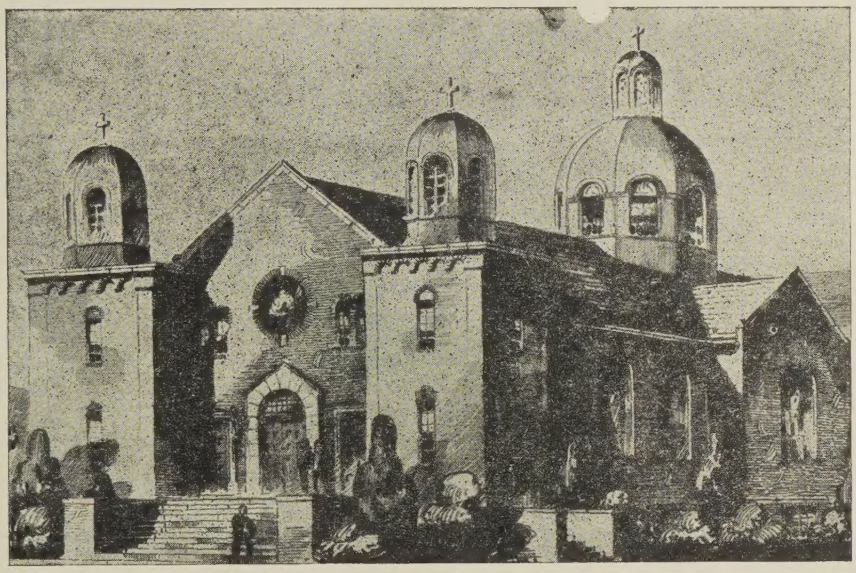

Ο ΝΕΟΔΜΗΤΟΣ ΠΕΡΙΚΑΛΛΗΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ, ΕΝ BRIDGEPORT, CONN.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 74. — January 2, 1938
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

		'Ονοματεπώνυμον Νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεύς
'Οκτ.	10	Ἀριστείδης Γ. Κατσηκάρης	'Ελισσάβετ Α. Μπέκου	Detroit, Mich.	Αἰδ. Γεώργ. Πετρίδης
»	10	Μιχαὴλ Ι. Σκάρλος	'Ελευθερία Β. Χατζηγώγου	Nashua, N. H.	Αἰδ. Σωτήριος 'Αγγελίδης
»	10	Στέργιος Ι. Ρήγρας	Μαρία Π. Πέτρου	Nashua, N. H.	Αἰδ. Χρῆστος Παπαχρήστου
»	10	Γεώργιος Χ. Σπηλιόπουλος	Μαρία Η. Κορίνου	Cleveland, Ohio	'Αρχιμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης
»	10	Θεολόγος Σ. Κάνδρος	'Αναστασία Σ. Κάργαζη	Martins Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασ. Μαρκόπουλος
»	10	Δημήτριος Γ. Μπελόκας	'Ασημίνα Μ. Κουτσοῦ	Martins Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασίλειος Μαρκόπουλος
»	10	Χρῆστος Β. Κάζας	'Ελπινίκη Γ. Βετεκάκη	Pawtucket, R. I.	'Αρχιμ. Μοδέστος Σταυρίδης
»	10	Δημήτριος Ι. Κελεπούρης	Αἰκατερίνη Α. Μοσχοβίτου	Milwaukee, Wis.	'Αρχιμ. Βενιαμὶν Κόλλιας
»	11	Γεώργιος Α. 'Ηλιόπουλος	Μαρία Γ. Ναστάκου	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ 'Ανδρεάδης
»	11	Παναγιώτης Θ. Χαρμύλας	Στασία Γ. Στρούμπη	Scranton, Pa.	Αἰδ. Παναγιώτης 'Αναστασίου
»	14	Θεόδωρος Π. Γράφος	'Ελένη Σ. Δεριζιώτου	Birmingham, Ala.	'Αρχιμ. Στ. 'Αγγελόπουλος
»	16	Frederic T. Bishop	'Αφροδίτη Π. Σωτηκοπούλου	Chicopee Falls, Mass.	Αἰδ. 'Ηλίας Λεοντίδης
»	17	Παναγιώτης 'Αντύπας	'Αναστασία Ρομπότη	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρκουλῆς
»	17	'Ιωάννης Κ. Καρτσωνάκης	'Ελένη Β. Φρουδάκη	New York City	Αἰδ. Βασίλ. Παπανίκας
»	17	Γεώργιος Θ. Μόρης	Eva Jean Moseley	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
»	17	'Ανδρέας Γ. Χαλβᾶς	Φωτεινὴ Παπα-Νικολάου	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδης
»	17	Ἰωάννης Γ. Γκούλας	Χρυσῆ Ε. Μιχήκη	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
»	17	Μᾶρκος Ε. Μαρκᾶκος	Χρηστίνη Ν. Καργάκου	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ 'Ανδρεάδης
»	17	Παναγιώτης Θ. Σκουτάκης	Pauline Germaine	Schenectady, N. Y.	Πανοσ. Τιμόθεος Παντελάκος
»	17	Τριαντάφ. Κ. Μπροῦντζος	'Αθηνᾶ Γ. Παπαδοπούλου	Norwich, Conn.	Αἰδ. Ν. Θεοδωρίδης
»	17	Βασίλειος Σ. Μάγκλαρης	Εἰρήνη Ν. Τούντα	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Γαβρ. Ματθιόπουλος
»	17	Γεώργιος Κ. Ρῖκος	Παναγιώτου Θ. Χόνδρου	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. 'Αβέρκ. Δημακόπουλος
»	17	Σταῦρος Ι. Κολοβὸς	Δήμητρα Ν. Κοκλάνη	Chicago ,Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	17	Δημήτριος Γ. Δούκας	Βενετία Κ. Σαραλάκου	Biddeford, Maine	Αἰδ. Δημήτρ. Γκόλλαρος
»	17	Κυριάκος Π. Γρηγοράκης	'Αθηνᾶ Σ. Δρογγίτου	Portland, Maine	Αἰδ. Πέτρος Καίσαρης
»	17	Δημ. Κ. Κωστόπουλος	Σταυρούλα Ν. Λυκετραδίτου	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γεώργ. Οἰκονομίδης
»	17	Π. Β. Παρλαπανίδης-Δήμητρα Γ. Δημητρουλοπούλου		Pittsfied, Mass.	'Αρχιμ. Μεθόδιος Φουσιάνης
»	17	Κωνσταντῖνος Μπόκορης	Βασιλικὴ Α. Κονάνη	Springfield, Mass.	Αἰδ. Παρασκ. Παπαθεοφράστου
»	17	'Ιωάννης Γ. 'Αλεβιζάκης	Πολυτίμη Δ. Χρυσικοῦ (Τὸ γένος Καρατζαβέρη)'	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακεὶμ Δουλγεράκης
»	17	Φιλιππος Β. 'Ηλιόπουλος	Μαρία Γεωργακοπούλου	Cambridge, Mass.	'Αρχιμ. Θεόφιλος Σπυρόπουλος
»	17	Γεώργιος Χ. Νέρων	Σοφία Ι. Σιγαλοῦ	Asbury Park, N. J.	Αἰδ. 'Αριστείδης Παλαΐνης
»	17	Παναγιώτης Ν. Χρηστάκος	Rose Helen Tucci	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἄγγελ. Τσιγκούνης
»	17	Θεόδ. Δ. 'Αλτηπαρμάκης	Εὐτέρπη Ι. Σπυροπούλου	Winston, Salem, N. C.	Αἰδ. Γεώργιος Διοδωρίδης
»	17	Γρηγ. Α. 'Αναστασιάδης	'Ελένη Ι. Καραγεωργίου	Martins, Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασίλειος Μαρκόπουλος
»	17	'Αλ. Θ. Παπαγιαννόπουλος	Ζαφ. Ε. 'Ανδριανοπούλου	Altoona, Pa.	Αἰδ. Γεώργιος Θαλασσινὸς
»	17	Χαρ. Ν. Οἰκονομόπουλος	Αἰκατερίνη Κ. Χατζάκου	Philadelphia, Pa.	'Αρχιμ. 'Αγάπιος Γουλάμης
»	17	Δημήτριος Π. Κοντσίκας	Ἄννα Μ. Περπερῆ	Reading, Penn.	Αἰδ. Θεόδωρος Στρατηγὸς
»	17	Πέτρος Δ. Καρδούλας	Αἰκατερίνη Γ. Μίλλερ	Vandergrift, Pa.	Αἰδ. Δημήτριος Σίλβεστρος
»	17	'Ηλίας Π. Μαμάκος	Κωνσταντίνα Γ. Νησιώτου	Roanoke, Va.	Αἰδ. Δημήτριος Κασσῆς
»	17	Δημήτριος Δ. Διομαντάρης	Μαρία Γ. Συκουτρῆ	Weirton, W. Va.	Αἰδ. Δημ. Μπούρας
»	24	Δημήτριος Γορανίτης	Μαρία Π. Καράντζαλη	Biddeford, Me.	Αἰδ. Δημήτριος Γκόλλαρος
»	24	Βασίλ. Π. Μανωλάκης	Κλεάνθη Ι. Δημητρουλάκου	Newark, N. J.	Αἰδεσ. Νικ. Παπαδημητρίου
»	24	'Ιωάννης Μ. Χατζιδάκης	Μαρία Κ. Παρδαλάκη	Ambridge, Pa.	'Αρχιμ. Δωρόθεος Νεαμονιτάκης
»	24	Χαράλαμπος Δ. Μπάλσης	Λαῖς Μιέγα	Seratno, Pa.	Αἰδ. Παναγιώτης 'Αναστασίου
»	24	Παναγιώτης Λεκάκος	'Αφροδίτη Ι. Παπαδάκη	Providence, R. I.	Αἰδ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης
»	24	Νικόλαος Κ. Πεπερίδης	'Ανασιασία Φερεντίνου	Charleston, S. C.	Αἰδ. Γεώργιος Νικολαΐδης

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ γραφεῖον τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως,

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I. N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. Ἀριθ. 74. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ 2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1938

Η ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ας ΣΤΡΕΨΩΜΕΝ, κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὸν νοῦν μας πρὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ὅπου μετ' ὀλίγον θὰ βαπτισθῇ ὁ σαρκωθεὶς Ἰησοῦς Χριστός. Μὲ πόθον ἱερὸν καὶ μὲ ζῆλον βαθὺν ἂς θαυμάσωμεν μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἐξαιρετικὸν γεγονὸς τὸ ὁποῖον, πρὸ τόσων χρόνων, ἔλαβε χώραν παρὰ τὰς γραφικὰς ὄχθας τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ, τοῦ Ἰορδάνου.

Ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός· καί, μετ' ὀλίγας ἡμέρας, βαπτιζόμενος, ἀρχίζει τὸ δημόσιον Αὐτοῦ ἔργον. Ἦλθε νὰ φωτίσῃ «τοὺς ἐν τῷ σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους», νὰ βαπτίσῃ ὅλους τὸ βάπτισμα τῆς μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς πενθοῦντας καὶ κλαίοντας, νὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ νὰ καταστήσῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους υἱοὺς καὶ κληρονόμους τοῦ Οὐρανίου Πατρός μας.

Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἦτο ἁπλοῦν βάπτισμα, συμβολίσαν τὸ ἄλλο, τὸ μέγα βάπτισμα, καὶ συντελέσαν εἰς τὸ νὰ παρασκευάσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσουν πρὸς τὸν Χριστὸν διὰ νὰ λάβουν παρ' Αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν των. Τὸ βάπτισμα τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ὑπενθύμιζεν εἰς τοὺς βαπτιζομένους ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὸ βάρος ἁμαρτίας, ὅτι εἶχον ἀνάγκην καθαρισμοῦ καὶ συγχωρήσεως, καὶ ὅτι τὸν πλήρη αὐτὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν ἀνεπιφύλακτον συγχώρησιν θὰ ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μόνον ὁ ὑπὸ τῶν Προφητῶν προαναγγελθεὶς Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτήρ.

Τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Σωτῆρος διεκήρυξε μετὰ τοὺς Προφήτας ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης. Ἦτο ὅθεν μεγίστη ἡ ἀποστολὴ καὶ μέγιστον τὸ ἔργον τοῦ Προδρόμου βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ:— «Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους Αὐτοῦ». Καὶ τὰ πλήθη τὰ ὁποῖα ἐξαιρετικῶς ἐσέβοντο αὐτὸν διὰ τὴν ἁπλότητα τῆς ζωῆς του, τῆς τροφῆς του, τῆς ἐνδυμασίας του καὶ διὰ τὴν ἁγιότητα τοῦ βίου του, δὲν ἐδυσκολεύθησαν νὰ πιστεύσουν εἰς ὅσα οὗτος τοῖς εἶπεν ὅτι «ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, Οὗ οὐκ εἰμι ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων Αὐτοῦ». Καὶ οἱ λόγοι αὐτοί, οἱ ἐπιγραμματικοί, τοῦ Προδρόμου μὲ τὴν τριχίνην περιβολὴν ἐδείκνυον ὄχι μόνον τὴν πρωτάκουστον αὐτοῦ ταπεινοφροσύνην, ἀλλ' ἐξ ἄλλου ἐδήλωνον ὅτι ὁ «ἐρχόμενος» Χριστὸς δὲν εἶνε ἁπλοῦς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ Θεὸς ὁ ὁποῖος θὰ ἐβάπτιζε τοὺς ἀνθρώπους «ἐν πνεύματι Ἁγίῳ».

Διὰ τοῦ βαπτίσματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἑορτάζει μετ' ὀλίγον ὁ Χριστιανισμός, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρέδωκεν εἰς τὴν Ἁγίαν Του Ἐκκλησίαν τὸ βάπτισμα τὸ χριστιανικόν, τὸ βάπτισμα τὸ ἔγκυρον, τὸ ὁποῖον τελοῦν ἔκτοτε οἱ κανονικοὶ Ἱερεῖς τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατέρχεται καὶ μετ' ὀλίγον οἱ πιστοὶ θὰ κατέλθουν εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς διὰ νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεὸν διὰ τὸ μέγα γεγονὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀπείρου Αὐτοῦ ἀγαθοσύνης ἡ ὁποία καὶ διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἐξεδηλώθη τόσον περιτράνως παρὰ τὰς ὡραίας ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου.

Δικαίως ὅθεν ὁ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὸς κόσμος ἀποδίδει τόσην μεγάλην σημασίαν εἰς τὸ γεγονὸς τῆς βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας Ἐκκλησίας αἱ ὁποῖαι δὲν τονίζουν τόσον πολὺ τὸ μέγα τοῦτο καὶ θαυμάσιον γεγονός. Κουρασμένοι πεζοπόροι τῆς ζωῆς ἂς συμψάλωμεν καὶ ἡμεῖς μεθ' ὅλων τῶν πιστῶν:

> Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητόν σε Υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὰ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΡΜΑΝΤΑΣ
ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Ἐν μέσῳ πολλοῦ πένθους τῆς μεγαλωνύμου **Κοινότητος Ἁγίου Ἰωάννου Βοστώνης ἐγένετο τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐν Βοστώνῃ, τελεταρχοῦντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. κ. Ἀθηναγόρα καὶ πολλῶν Ἱερέων ἡ κηδεία τοῦ Αἰδ. Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Χαρμαντᾶ, τέως Ἱερατικοῦ Προϊσταμένου τοῦ ὡς ἄνω Ναοῦ.**

Γεννηθεὶς ὁ ἀείμνηστος τὸ 1873 ἐν Πολυζάλῃ τῆς Μακεδονίας ἐκ γονέων εὐσεβῶν, διεκρίθη διὰ τὸν πρὸς τὰ Ἱερὰ Γράμματα ἄθλον ζῆλον. Ἱερωθεὶς νεαρώτατος ἐδημιούργησεν ἐπὶ ἐπταετίαν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Σιατίστης. Σταλεὶς ἀκολούθως, τῷ 1913 εἰς Ἀμερικὴν εἰργάσθη μετ' αὐτοθυσίας εἰς διαφόρους Κοινότητας τῆς Νέας Ἀγγλίας, νουθετῶν καὶ παρηγορῶν τοὺς ὁμογενεῖς τῆς περιφερείας ἐκείνης.

Ἥσυχος καὶ διακριτικὸς προσείλκυε τὴν συμπάθειαν ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὸν ἐγνώριζον. Δι' αὐτὸ καὶ ἀμέριστος ἐξεδηλώθη ὁ πρὸς αὐτὸν σεβασμὸς τοῦ ποιμνίου του καὶ τῶν ἄλλων ὁμογενῶν Ὀρθοδόξων Παροικιῶν τῆς Νέας Ἀγγλίας ὅπου εἶχεν ἐδημιουργήσει προηγουμένως.

Ὁ θάνατός του ἐπῆλθεν αἰφνιδίως. Ἀφῆκε χήραν καὶ τέκνα πολὺ καλὰ καὶ ἐπιστήμονας ὧν ἡ ἀνεγνωρισμένη ἀξία ἔκαμε δικαίως ὑπερήφανον τὸν μεταστάντα καὶ ἐγλύκανε τὰς τελευταίας στιγμάς του.

Τοῦ ἀειμνήστου Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Χαρμαντᾶ
ΕΙΗ ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΑΣΤΕΡΙΟΥ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἔχασε ἕνα ἀκόμη καλὸν κληρικόν της. Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀστέριος Ἀστερίου, ὑπηρετήσας τὸν ἐν γένει Ἑλληνισμὸν εἰς διαφόρους ἐθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς αὐτοῦ ἐπάλξεις ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν τόσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον καὶ ἐν Ἀμερικῇ.

Γεννηθεὶς ἐν Τυρνόβῳ Μακεδονίας, διήκουσε τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ πατρίδι του. Παιδιόθεν κλίνων πρὸς τὰ ἱερὰ γράμματα εἰσήχθη εἰς τὴν κατὰ Χάλκην Ἱερὰν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν, ὁπόθεν καὶ εἶχεν ἀποφοιτήσει. Ὡς Διάκονος μετὰ ταῦτα, ὡς καὶ Ἱερεὺς καὶ Ἔξαρχος ἐπαρχίας, διεκρίθη διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ.

Ὡς ἀκούραστος στρατιώτης τῆς Ἐκκλησίας εἰργάσθη εἰς διαφόρους παρικίας τῆς Ἀμερικῆς ἐπὶ 17 συνεχῆ ἔτη. Πρᾶος καὶ καλοκάγαθος παρουσίαζε τὴν εἰκόνα ποιμένος ἀγαθοῦ προσκειμένου εἰς τοὺς τύπους καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας. Κατόπιν τῆς τελευταίας αὐτοῦ Ἐφημερίας ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ἀπεδύρθη εἰς Δετρόϊτ καταληφθεὶς ἀπὸ ἀσθένειαν λιπηρὰν περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος ἔτους· ἔκτοτε ἐνοσηλεύετο ἐν τοῖς ἐκεῖ νοσοκομείοις τυγχάνων καὶ τῶν μεγίστων περιποιήσεων ἐκ μέρους τῶν ἐν Δετρόϊτ πολλῶν συγγενῶν του.

Ἀτυχῶς ἡ ἀσθένειά του ἐπεδεινοῦτο καὶ τὴν 8ην Δεκεμβρίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, 55 περίπου ἐτῶν τὴν ἡλικίαν.

Ἡ κηδεία του ἐγένετο ἐν Δετρόϊτ, ἐν μέσῳ βαθυτάτου πένθους, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, τυγχάνοντος συμμαθητοῦ τοῦ ἀοιδίμου, καὶ πολλῶν εὐλαβῶν Ἱερέων τῆς περιφερείας Μίσιγκαν.

Τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτου Ἀστερίου Ἀστερίου
ΕΙΗ ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ.

ΑΜΕΣΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Ὁ Δόκτωρ Ἀλέξιος Καρέλ, βιολόγος μέγας, πειραματιζόμενος εἰς τὸ Ροκφέλλερ Ἰνστιτούτ μᾶς δίδει εἰς τὸ θαυμάσιον βιβλίον του «Man the unknown» μερικοὺς ἀριθμοὺς τρομακτικοὺς διὰ τὴν διανοητικὴν κατάστασιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὄχι ὀλιγώτερον δυσάρεστον ἐν σχέσει μὲ τὴν νεολαίαν. Ὑπάρχουν, κατ' αὐτόν, εἰς τὰ δημόσια φρενοκομεῖα τῆς χώρας ταύτης 340 χιλιάδες φρενοβλαβῶν καὶ 82 χιλιάδες περίπου ἀνισορρόπων, ἐκτὸς ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς ἰδιωτικὰ θεραπευτήρια καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δι' ἕνα ἢ ἄλλον λόγον κρατοῦνται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐπὶ πλέον εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδας ἀνέρχονται οἱ νευροπαθεῖς καὶ ψυχοπαθεῖς. Εἰς δὲ τὴν Πολιτείαν τῆς Νέας Ὑόρκης εἰς κάθε 22 πρόσωπα τὸ ἕν ἀσφαλῶς κάποτε φιλοξενεῖται εἰς ἄσυλον ψυχοφρενοπαθῶν.

Ἐν σχέσει δὲ μὲ τὴν νεολαίαν λέγει, ὅτι ἓν ὁλόκληρον ἑκατομμύριον ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα φοιτοῦν σήμερα εἰς τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Κολλέγια θὰ σταλοῦν ἀργότερα εἰς τὰ φρενοκομεῖα. Εἰς τὰς ἡμέρας μας ὑπάρχουν ἐν Ἀμερικῇ 500 χιλιάδες feeble minded παιδιά, ἀνίκανα δηλ. νὰ σκεφθοῦν τῆς προκοπῆς καὶ 400 χιλιάδες ἄλλα παιδιὰ ποὺ πηγαίνουν εἰς τὰ σχολεῖα ματαίως, γιατὶ εἶναι ἀκατάλληλα νὰ ἐννοήσουν καὶ τὰ πλέον εὔκολα μαθήματα.

Ποῦ νὰ ἀποδοθῇ ἡ τρομακτικὴ ὅσον καὶ ἀπελπιστικὴ αὐτὴ κατάστασις;

Ἀλλὰ καὶ ποῦ ἄλλου νὰ ἀποδοθῇ παρὰ εἰς τὴν ὑλιστικὴν τάσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ λαός; Ἡ ἰδέα τοῦ Good time καὶ τῆς κακῶς νοουμένης ἐλευθερίας, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ παιδιὰ ἀπὸ 17 ἐτῶν, ἀγόρια καὶ κορίτσια, φέρει τὸν ἔκλυτον βίον, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα τὴν νευροπάθειαν καὶ τὴν διατάραξιν τῶν φρενῶν. Ὄχι ὀλιγώτερον ὑπεύθυνοι εἶνε καὶ οἱ ἀνεξέταστα γινόμενοι γάμοι ὁπότε ἡ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ κακομοιριὰ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὰ δύο πρόσωπα, τὰ ὁποῖα συνέρχονται εἰς γάμον, μεταδίδεται κληρονομικῶς εἰς τὰ παιδιὰ καὶ πλέον καλλιεργημένη, ἀνεπτυγμένη, καὶ ἐκδηλώνεται μὲ ἀποτελέσματα τὴν ἠλιθιότητα, τὴν ἀνισορροπίαν, τὴν μανίαν διὰ ναρκωτικὰ καὶ τὴν τρέλλαν. Χαρακτηριστικὸν εἶνε ὅτι ἔρευναι γενόμεναι ἐπιστημονικῶς φέρουν τοὺς ναρκωτικομανεῖς εἰς ἑνάμισυ ἑκατομμύριον ἐν Ἀμερικῇ· εἰς ἄλλους τόσους δὲ τοὺς ἀλκοολικούς.

Ἐὰν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀπελπιστικοὶ ἀριθμοὶ ἐχαρακτήριζον ἄτομα τὰ ὁποῖα τὰ ἐδάγκασαν σκύλλοι μὲ ἀρρώστεια λύσσαν καὶ ἄλλα ἀπ' αὐτὰ ἐλύσσαξαν ἤδη, ἄλλα δὲ ἀργότερα ἀσφαλῶς θὰ ἔχουν ἐκδηλωμένην ἐπάνω τους τὴν λύσσαν, δὲν θὰ ἔκανε τ' ἀδύνατα δυνατὰ κάθε γονεὺς νὰ προφυλάξῃ τὰ παιδιά του νὰ μὴ κολλήσουν; καὶ ὅμως τὸ ἴδιο εἶνε μὲ τὰς ἀσθενείας ποὺ ἀνεφέραμεν παρὰ πάνω. Δι' αὐτὸ ὁ κάθε γονεὺς πρέπει παντὶ σθένει νὰ παιδαγωγήσῃ θρησκευτικῶς τὸ παιδί του μὲ ὀλιγωτέραν ἐλευθερίαν ἀλλὰ περισσοτέραν εὐσέβειαν. Εἶνε τὸ μόνον ἰατρικόν.

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ

Χρήστου Κ. Πάππα
Εἰδ. Γραμματέως τοῦ Τμήματος
τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων

ΤΟ ΕΛΛ. ΟΡΘΟΔ. ΚΑΤΗΧΗΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τί ἐπιδιώκομεν οἱ περισσότεροι εἰς τὴν ζωήν; Ἡ ἀπάντησις ἀπὸ τὰ περισσότερα στόματα εἶναι μία. Ἐπιδιώκομεν τὴν εὐτυχίαν μας! Τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν, τῆς οἰκογενείας μας, τῶν τέκνων μας. Γνωρίζομεν, βεβαίως, ὅτι εἰς τὴν ζωὴν ὑπάρχει ἀληθινὴ καὶ ψεύτικη εὐτυχία. Ἡ ψεύτικη εὐτυχία εἶναι μὲν προσωρινὴ καὶ ἀβεβαία, ἀλλὰ μᾶς εἶναι πολὺ ἐπιθυμητὴ καὶ εὐκολοκατάκτητη. Μᾶς τὴν χαρίζει κάποτε τὸ χρῆμα, κάποτε ἡ δόξα, κάποτε ἡ ματαιοδοξία, κάποτε ἡ παράβασις νόμων, νόμων ἠθικῶν, ἀνθρωπίνων, φυσικῶν καὶ θείων. Πολλοὶ ἀπὸ μᾶς παρασυρόμεθα εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ψεύτικης εὐτυχίας, καθ' ὃν χρόνον μέσα μας κρύβεται πολὺ ἴσως σιωπηλή, ἡ λαχτάρα γιὰ μιὰ εὐτυχία διαφορετική, ἀληθινή, πραγματική, βεβαία.

Ὅσοι ἀπὸ μᾶς δὲν ἔτυχε ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ νὰ μορφώσωμε χαρακτῆρα καὶ νὰ γίνωμε ἱκανοὶ νὰ ἐκτιμήσωμε τὴν ἀξία καὶ τὸ ἁπλὸ θέλγητρο τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας, ξεγελοῦμε κάποτε τὸν ἑαυτόν μας μὲ τὴν ἐπιφανειακὴ ὡραιότητα τῆς ψεύτικης εὐτυχίας. Αὐτὸ τὸ ξεγέλασμα βαστᾷ ἕως τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ σκληρὰ πραγματικότης ἀποκαλύπτει τὴν πλάνην μας. Τότε στρέφομε νοσταλγικὰ τὰ μάτια μας πρὸς τὴν πραγματικήν, τὴν ἀληθινὴν εὐτυχία, μὲ τὸν πόθον νὰ ξαναγυρίσωμε πρὸς αὐτήν. Ἐκείνη μᾶς δέχεται μὲ ἀγάπη καὶ συμπόνια καὶ μᾶς χαρίζει τὴν παρηγορία της. Ποτὲ δὲν μᾶς ἀρνιέται ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία, ἀρκεῖ νὰ τὴν ἀναζητήσωμε μὲ εἰλικρίνεια.

Ἡ πραγματικὴ εὐτυχία εἶναι πολὺ ἁπλῆ, ἁπλουστάτη. Μᾶς τὴν χαρίζουν τὰ πειὸ ἀσήμαντα πράγματα. Ἡ πραγματικὴ εὐτυχία εἶναι πνευματική, περισσότερον συναισθηματικὴ παρὰ ὑλιστική. Εἶναι ἡ ἄδολη χαρὰ ποὺ μᾶς δίδεται ἀπὸ τὴν ἁρμονία τοῦ χαρακτῆρός μας μὲ τὸν ἄγραφον, μὰ ἀκατάλυτον ἠθικὸν νόμον. Εἶναι μιὰ χαρακτηριστικὴ ἀσφάλεια, ποὺ μᾶς χαρίζει ἡ συμφωνία τῶν κλίσεων, τῶν βλέψεων, τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν πόθων, τῶν συνηθειῶν μας μὲ τοὺς φυσικούς, τοὺς θείους, τοὺς ἀνθρωπίνους, τοὺς κοινωνικοὺς νόμους. Εἶναι μιὰ γλυκειὰ ἱκανοποίησις ποὺ αἰσθανόμεθα ἀπὸ τὴν ἀνάτασιν τῆς ψυχῆς μας πρὸς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μιὰ ἀκαταμάχητος προσδοκία ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιθυμίαν νὰ συγκαταλεχθοῦμε καὶ μεῖς μέσα στοὺς Μακαρισμοὺς τοῦ Σωτῆρός μας Χριστοῦ.

Εἰς τὴν διαμόρφωσιν χαρακτῆρος, ποὺ νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀληθινὴν εὐτυχίαν ὅπως τὴν περιγράφομε, εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοιούτων κλίσεων καὶ συνηθειῶν συντελοῦν πολλοὶ παράγοντες. Οἱ σπουδαιότεροι ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι οἱ τρεῖς τοὺς ὁποίους καὶ ἄλλοτε ἀνεφέραμεν ἀπὸ τὴν στήλην ταύτην: ἡ Οἰκογένεια, τὸ Σχολεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ παράγοντες μᾶς χαρίζουν τρεῖς ἀρετάς. Ἡ Οἰκογένεια θρονιάζει ἀνάμεσά μας ὡς βασίλισσαν τὴν ἀγάπην. Τὸ Σχολεῖόν μας χαρίζει τὴν γνῶσιν. Ἡ Ἐκκλησία μᾶς ὁπλίζει μὲ τὴν ἀκατανίκητη καὶ θαυματουργὸν πίστιν. Διὰ τὴν ἐπιδίωξι τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας μᾶς χρειάζονται καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ ἀρεταί· πίστις, ἀγάπη, γνῶσις ἀχώριστοι. Μᾶς χρειάζεται ἡ τριὰς αὐτὴ ἀδιαίρετος. Χειροπιαστοὶ μὲ τὴν πίστιν, ἀγάπην καὶ τὴν γνῶσιν ἐπιδιώκομε τὴν ἀληθινὴ εὐτυχία.

Σήμερον μὲ τὴν νέαν διαμόρφωσιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, εἰμποροῦμε νὰ εἰποῦμε ὅτι ἡ οἰκογένεια καὶ τὸ σχολεῖον ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ κάποιαν ἐνίσχυσιν. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀσάλευτη ὡς πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ δύναμις καὶ αὐτὴ πρέπει νὰ βοηθήσῃ. Ἡ οἰκογένεια— πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε— ἔχασε μέρος τῆς παλαιᾶς μορφῆς καὶ τῶν θελγήτρων της. Μὲ τὰς μεταβολὰς ποὺ ὑπέστη, μὲ τὴν κατάχρησιν τῶν ἴσων δικαιωμάτων ποὺ κάνει συχνὰ ἡ γυναῖκα, μὲ τὸ ρίξιμο τῆς γυναικὸς εἰς τὰ πεδία τῆς ἐργασίας καὶ τῆς βιομηχανίας, μὲ τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων καὶ τόσας ἄλλα μεταβολάς, ἡ οἰκογένεια ἔχει ἀνάγκην μεγάλης ἐνισχύσεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ της. Ἀκόμη καὶ τὸ σχολεῖον ἔχει ἐξελιχθῇ καὶ ὑφίσταται νέαν ἐξέλιξιν. Διὰ τὴν ἐνίσχυσι τῶν δύο αὐτῶν παραγόντων ἡ πάντοτε ἄγρυπνος Ἐκκλησία μᾶς παρουσιάζει εἰς τὰς ἡμέρας μας νέον συμμαχητήν, νέον παράγοντα, τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον.

Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον σήμερον εἶναι ἀπαραίτητον διὰ πλείστους ὅσους λόγους. Συμπληρώνει τὴν οἰκογενειακὴν διδασκαλίαν καὶ ἀνατροφήν, ἐξευγενίζει τοὺς σκοποὺς τοῦ σχολείου, ἐκλαϊκεύει τὴν Ἐκκλησίαν. Εὑρύνει τὰ ὅρια τῆς ἀγάπης, ὑποβοηθεῖ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν διδασκαλικῶν γνώσεων καὶ μεταδίδει ἀπὸ ψυχῆς εἰς ψυχὴν τὴν θέρμην τῆς πίστεως.

Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἀπευθύνεται συγχρόνως πρὸς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν μαθητῶν του, διανοίγει τὰ μάτια τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς πρὸς κάθε εὐγενικὸν καὶ ὡραῖον, καθοδηγεῖ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα πρὸς τὸ πρότυπον τῆς τελείας ζωῆς, τὸ πρότυπον ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἔδωκε μὲ τὴν ἐπὶ γῆς ζωήν Του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον δὲν διδάσκει μόνον, ἀλλὰ ἐκπαιδεύει, μορφώνει. Γρανιτοποιεῖ τὴν θέλησιν, διαπλάσσει χαρακτῆρας, ἰσχυροποιεῖ τὰς καλὰς συνηθείας, ἀποτρέπει τὰς κακὰς ἕξεις. Διευθύνει τὰ βήματα πρὸς τὸν δρόμον τῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀληθινῆς, πραγματικῆς, βεβαίας καὶ διαρκοῦς εὐτυχίας. Ἐμφυσᾷ εἰς τὰς καρδίας τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν κατὰ Χριστὸν ζωήν. Γεννᾷ ἐντός μας τὴν πνοὴν τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος καὶ μᾶς καθιστᾷ ἀξίους τοῦ ὀνόματος χριστιανούς. Χριστιανούς, ποὺ ἔχουν τὸν νοῦν των σύμφωνον μὲ τὸν νοῦν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τὴν καρδιὰ μὲ τὴν ὁποίαν Ἐκεῖνος ἀγαποῦσε, τὴν φωνὴν μὲ τὴν ὁποίαν Ἐκεῖνος ὡμιλοῦσε, τὸ χέρι μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἐβοηθοῦσε.

Χάριν ἐκείνων ποὺ διευθύνουν ἢ διδάσκουν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Ὀρθόδοξα Κατηχητικά μας Σχολεῖα, καὶ πρὸ πάντων τῶν Κατηχητριῶν καὶ Κατηχητῶν, οἱ ὁποῖοι προέρχονται ἀπὸ τὴν Νέαν μας Γενεάν, προσθέτομεν ἐδῶ τοὺς σκοποὺς τοῦ Κατηχητικοῦ μας Σχολείου.

1).—Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιά μας νὰ ἀποκτήσουν συνείδησιν τοῦ Θεοῦ ποὺ Τὸν ἐδιδάχθησαν εἰς τὸ σπίτι ἀπὸ τὴν μητέρα των ἢ ἄλλον τινά. Νὰ τὰ κάμῃ νὰ αἰσθανθοῦν ὅτι εὑρίσκονται εἰς π ρ ο σ ω π ι κ ὴ ν σ χ έ σ ι ν μὲ τὸν Θεόν!

Νὰ μάθουν ὅτι ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον, παρουσιάζεται μεγαλοπρεπὴς εἰς τὰ ἔργα Του, εἶναι φίλος καὶ σύντροφος, εἶναι πηγὴ κάθε καλοῦ εἰς τὸν κόσμον μας, φρον-

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην σελ..)

Ἀρχιμανδ. Ἀθηναγ. Καβάδα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἐξέφρασα ἀδελφικῶς πρὸς τοὺς συναδέλφους μου εὐσεβεῖς Λειτουργοὺς τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον, ὅταν λειτουργοῦν, πρέπει νὰ συμπεριφέρωνται, διὰ νὰ προσδίδεται μυστικοπάθεια εἰς τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας, ἡ ὁποία μυστικοπάθεια εἶνε ἀναγκαιοτάτη διὰ τὸν σχηματισμὸν ψυχικῆς ἀνατάσεως εἰς τὸ ἐκκλησίασμα.

Θεωρῶ ὅμως ἀπαραίτητον νὰ προσθέσω ὀλίγα λόγια καὶ διὰ τοὺς ψάλτας ἢ τὴν χορῳδίαν διὰ τὸν ἴδιον λόγον.

Οἱ ψάλται πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ὅταν εὑρίσκωνται εἰς τὸ ἀναλόγιον καὶ ψάλλουν, ὅτι τὸ μέρος αὐτῶν εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ Θείου Δράματος δὲν εἶνε ἴσως κατώτερον τοῦ μέρους τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ δευτεραγωνιστὴς Ἱερεύς, βεβαίως ἀπὸ ἀπόψεως ὁλοκληρωτικῆς καλλιτεχνικῆς δραματικῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Ἀπόλυτος συναίσθησις ἐκ μέρους τοῦ ψάλτου εἶνε καθολοκληρίαν ἀπαραίτητος. Ἐὰν δὲν μπορῇ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συναίσθησιν αὐτήν, τὸ μόνον ποὺ ἀπομένει νὰ κάμῃ εἶνε νὰ κατεβῇ ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ φύγῃ. Καὶ ἂν δὲν τὸ ἐννοῇ οὔτε αὐτό, τότε ὁ Ἱερεύς, ἂν αἰσθάνεται βεβαίως καὶ αὐτὸς τὸ ὕψος τῶν τελουμένων, ὀφείλει νὰ τὸν παραινέσῃ πατρικῶς δὶς ἢ τρίς, καί, ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ μὲ ἄνθρωπον ἀσεβῆ ἢ ἀναίσθητον, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀντικατάστασίν του, θυσιάζων ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν θέσιν του, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ψάλτης ἔχει, ὡς συνήθως λέγουν, χαμωθεόν, δηλ. προστασίαν ἰσχυρὰν ἐκ μέρους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

Ἀλλὰ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι, ψάλτης ὁ ὁποῖος ὁπωσδήποτε διέθεσε χρόνον καὶ κατέβαλε κόπον διὰ νὰ μάθῃ ψαλτικὴν καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀναλόγως τῶν πόρων αὐτῆς καὶ τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ τὸν ἀμείβει χρηματικῶς, δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε τόσον πεπωρωμένος ὥστε νὰ περιφρονήσῃ τὰς πατρικὰς νουθεσίας τοῦ Ἱερέως καὶ ψάλλων νὰ τηρῇ στάσιν ἀνάρμοστον πρὸς τὰ θεῖα τελούμενα, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ στάσις του αὐτὴ εἶνε ἀνάρμοστος.

Μὲ τοιαύτην δὲ προϋπόθεσιν μοῦ ἀπομένει νὰ δώσω διὰ τοὺς ψάλτας τὰς ἑξῆς συμβουλάς:

α΄.) Τὸ πρόσωπόν των πρέπει νὰ εἶνε ἐστραμμένον πάντοτε πρὸς τὸ εἰκονοστάσιον, ὅταν τελῆται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ὁ λόγος εἶνε φανερός. Ὅταν ὁ ψάλτης εἶνε ἐστραμμένος μᾶλλον πρὸς τὸ Ἐκκλησίασμα, χωρὶς ἴσως νὰ τὸ ἐπιδιώκῃ, θὰ περιφέρωνται τὰ βλέμματά του ἀπὸ ἑνὸς προσώπου εἰς ἄλλο συνεχῶς· ἀσυναισθήτως δέ, ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἀνερευνᾷ εἰς τὸ ἐκκλησίασμα ἀπὸ φυσικὴν περιέργειαν νὰ ἴδῃ ἂν λείπῃ ὁ τάδε ἢ ὁ τάδε γνωστός του, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐκφράζῃ ἀκουσίαν ἔκπληξιν, ὅταν ἰδῇ μεταξὺ τοῦ ἐκκλησιάσματος καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα δι' ἕνα ἢ ἄλλον λόγον δὲν προσεδόκα νὰ ἴδῃ ἐκεῖ.

Ὅλα αὐτὰ τὸν παρουσιάζουν ὡς νὰ μὴ συναισθάνεται τὴν ἱερότητα τοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἔχει εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ Θείου Δράματος. Ἡ ἀδιαφορία του καὶ πολυπραγμοσύνη του μεταδίδεται ψυχολογικῶς εἰς τὸ ἐκκλησίασμα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε βέβαια ὀλέθριον.

6΄.) Νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψει ὅτι δὲν τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία διὰ νὰ ψάλῃ αὐτός, ἀλλ' ὅτι ψάλλει αὐτὸς διὰ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν καλλιτεχνικωτέραν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας.

Τοῦτο τὸ τονίζω διότι πολλοὶ ψάλται, ἔχοντες φαίνεται τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὸν ψάλτην ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξῃ τὴν φωνήν του καὶ τὴν τέχνην του, καταντοῦν κυριολεκτικῶς ἀνυπόφοροι. Ἀφ' ἑνὸς μὲν κρατοῦν τὸ ψαλτικὸν μέρος μακρὺ καὶ δυσανάλογον πρὸς τὸ σύνολον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιχειροῦν ἕνα τέτοιο εἶδος ψάλσιμο, ποὺ ἐκφεύγει καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατανύξεως καὶ μυστικοπαθείας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν κύκλον τοῦ κοσμικοῦ τραγουδιοῦ, ἀσχέτως ἂν κρατῆται τὸ ὕφος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Πρέπει δὲ νὰ μὴ λησμονῇ ὁ ψάλτης, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον αὐτὸς ψάλλει ἕνα οἱονδήποτε ὕμνον τῆς Θ. Λειτουργίας, ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα ἀναγινώσκει πάντοτε μίαν ἀντίστοιχον εἰς νόημα καὶ χρόνον μυστικὴν εὐχήν. Εἶνε δὲ κατάλληλα κανονισμένος ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν μουσικοδιδασκάλων ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διαθέσῃ ὁ ψάλτης διὰ νὰ ψάλῃ ἕν μέλος, οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκῃ ὁ Ἱερεὺς τὴν μυστικὴν εὐχὴν μὲ ἄνεσιν κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἀναγκάζῃ ὁ ψάλτης τὸν Ἱερέα νὰ περιμένῃ ἀργός, ὡς νὰ διακόπτῃ τὴν τέλεσιν τοῦ Θ. Δράματος, διὰ νὰ τερετίζῃ αὐτὸς ἀχαλίνωτος εἰς χρόνον καὶ φωνάς.

γ΄.) Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ ψάλτης ὅτι κατ' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει νὰ ψάλλῃ εἰς ὑψηλὸν τόνον, ἀσχέτως τοῦ πόσον ἰσχυρὰν φωνὴν ἔχει καὶ πόσον ὑψηλὰ δύναται φυσικῶς νὰ ἀνέρχεται ἡ φωνή του.

Τοῦτο λέγω διότι, ὅταν ὁ ψάλτης λαμβάνῃ ὑψηλὰ ἴσα ὡς λέγομεν, ἕν ἐκ τῶν ἑξῆς τριῶν ἀσφαλῶς θὰ συμβῇ· ἢ θὰ πνιγῇ κατόπιν ὁ ἱερεὺς εἰς ὑψηλότερον τῆς φωνητικῆς του δυνάμεως τόνον κατὰ τὰς ἐκφωνήσεις διὰ νὰ κρατήσῃ τὸ ἴδιον ἴσον, ἢ θὰ πνιγῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ ψάλτης, ἢ ἐὰν κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο δὲν πνιγῇ, βεβαίως θὰ πνιγῇ ἡ ἀναγκαιοτάτη μυστικοπάθεια, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν σχηματίζεται εἰς τὸ ἐκκλησίασμα καμμία ψυχικὴ ἀνάτασις, ὁπότε εἶνε σχεδὸν περιττὸν νὰ μεταβοῦν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Αὐτὰ δὲ τὰ ὁποῖα συνιστῶ εἰς τοὺς ψάλτας ἀφοροῦν ἐξ ἴσου καὶ τὰς χορῳδίας. Τὰ μέλη τῆς χορῳδίας, ὅπως εὐχαρίστως δέχονται νὰ διδαχθοῦν τὴν ψαλτικὴν καὶ ὑποβάλλονται εἰς κόπους, τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ δέχωνται νὰ ἐκτελοῦν τὸ μέρος των μὲ εὐσέβειαν καὶ μυστικοπάθειαν, νὰ ὑποβάλλωνται δὲ εἰς πειθαρχίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς δὲν θὰ τολμοῦσε κανεὶς νὰ κάμῃ ἐπὶ σκηνῆς ἐὰν εἶχε μέρος εἰς ἔν δρᾶμα, πολὺ περισσότερον δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃ εὑρισκόμενος εἰς τὸν Σολέαν τοῦ Ἱερ. Ναοῦ καὶ ψάλλων ἐν χορῷ ἐκκλησιαστικῶς.

Ἀπὸ καλαισθητικῆς ἀπόψεως καλὸν εἶνε ἡ χορῳδία πάντοτε νὰ εἶνε εἰς τὸν Σολέαν ἔμπροσθεν τοῦ εἰκονοστασίου, διότι, ὅταν εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἐκκλησιάσματος, συνειθίζει εἰς εὐταξίαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ· ἀλλὰ καὶ ὡς ἀντικαθιστῶσα τὸν χορὸν τοῦ ἀρχαίου δράματος πρέπει νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸν Σολέαν, ὅστις εἶνε εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἡ κονίστρα τοῦ ἀρχαίου θεάτρου. Διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν εἶνε ἀσυγκρίτως καλλιτεχνικώτερον, νὰ χωρίζεται ἡ χορῳδία εἰς δύο μέρη, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν, ὅπως ἦσαν τὰ δύο ἡμιχόρια δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν εἰς τὸ ἀρχαῖον δρᾶμα.

Θεοδωρήτου Κοκκινάκη
Διακόνου

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ΤΗΝ ΘΕΟΤΗΤΑ

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ποὺ περιγράφει τὴν αἰωνίαν γέννησιν τοῦ Λόγου μὲ στοχασμὸν φιλοσοφικῆς δυνάμεως ὑπερτέρας καὶ ἐκείνων ποὺ ἐφιλοσόφουν τὴν Θεολογίαν τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ, περιγράφει μὲ τύπον δυνατοῦ παραπόνου τὴν ἀφιλόξενον ὑποδοχὴν τὴν ὁποίαν ἐπεφύλασσεν ἡ Γῆ εἰς τὸν Οὐρανόν. «Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον». Τὸ ἴδιον παράπονον ἀφήνει νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ὅταν τονίζῃ τὸ «οὐκ ἦν τόπος ἐν τῷ καταλύματι».

Καὶ ὑπῆρχε τόπος εἰς τὸ κατάλυμα. Ὑπῆρχε μέρος δι' ἐκείνους ποὺ ἔφερον εἰς τὰ στήθη των τοὺς ἀετοὺς τῆς Ρώμης. Ὑπῆρχε χῶρος διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν πολυτελῶς οἱ πλούσιοι ἔμποροι τῆς Ἀνατολῆς. Ὑπῆρχε χῶρος διὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν «οἱ ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένοι». Ὑπῆρχε θέσις διὰ πάντα ἄλλον. Ὄχι ὅμως διὰ μίαν Μητέρα ἡ ὁποία ἔφερε εἰς τὸν κόσμον τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ αἰωνίου λυτρωμοῦ. Ἐκεῖνον ποὺ ἐχειραγώγησε τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀγάπης.

Καὶ ἐπειδὴ «οὐκ ἦν τόπος ἐν τῷ καταλύματι» τῶν ἐπισήμων καὶ τῶν ἰσχυρῶν ἐζητήθη θέσις εἰς τὸ καταφύγιον τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν πτωχῶν. Εὑρέθη χῶρος εἰς τὴν ἐρημίαν τοῦ Σπηλαίου τῶν ἀσήμων ποιμένων τῆς Βηθλεέμ. Καὶ μέσα εἰς τὸ περιβάλλον τῆς φωλεᾶς τῶν τετραπόδων ζώων, καὶ μέσα εἰς τὴν πεπυκνωμένην ἀτμόσφαιραν τῶν ἀλόγων πνοῶν ἔλαβον χώραν ὑπερούσιοι συνεντεύξεις. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας συνήντησεν ὁ Οὐρανὸς τὴν Γῆν. Εἰς τοιοῦτον περιβάλλον ὑποδέχεται ἡ Γῆ τὸν προσδοκώμενον τῶν Ἐθνῶν. Ἀλλὰ καὶ μέσα εἰς τοιοῦτον περιβάλλον ὑπὸ τὰς ἀθώας φωνὰς καὶ τὰ μειδιάματα ἑνὸς ἀκάκου Νηπίου ἀκούονται βαρεῖς οἱ ἐπιθανάτιοι στεναγμοὶ τῶν κλυδωνιζομένων πολιτισμῶν τῆς Μέμφιδος τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ρώμης, καὶ ἐναρμόνιοι οἱ Ἀγγελικοὶ χαιρετισμοὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀγάπης πρὸς τὸν ὁποῖον θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς μεταβαίνομεν καὶ πλησιέστερον κατανοοῦμεν.

«Οὐκ ἦν τόπος ἐν τῷ καταλύματι», ἀλλ' εὑρέθη χῶρος εἰς ἕνα σταῦλον. Ἀλλὰ τί εἶναι ἕνα κατάλυμα; Εἶναι τὸ ἐντευκτήριον τῆς κριτικῆς τῶν γεγονότων. Ἡ ἑστία τῆς ἐκδηλώσεως τῶν κοσμικοτήτων. Τὸ κέντρον τῶν ἐπιδείξεων ἐκείνων ποὺ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῶν κοινωνικῶν ὑποθέσεων. Καὶ τί εἶναι ἕνας σταῦλος; Ὁ τόπος τῶν ἀποβλήτων. Τὸ καταφύγιον τῶν ἀλόγων. Τὸ κέντρον τῶν ἀγνοουμένων. Ἡ στέγη τῶν ἀναξίων. Τὸ σύμβολον τῶν ἀσήμων καὶ ὅλων ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἡ κοινωνία παραθεωρεῖ καὶ ἐγκαταλείπει.

Καὶ πᾶς τις θὰ ἀνέμενε νὰ συναντήσῃ τὴν Θεότητα εἰς μεγαλοπρεπὲς κατάλυμα. Οὐδεὶς θὰ διενοεῖτο ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ μέσα εἰς ἕνα σταῦλον. Ἀλλ' ἡ Θεότης εὑρίσκεται πάντοτε ἐκεῖ ὅπου ὁ νοῦς μας ἀδυνατεῖ νὰ φαντασθῇ τὴν παρουσίαν της.

Καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ πάντες ἐπληροφοροῦντο τὴν γέννησιν τοῦ προσδοκωμένου, καὶ ἐὰν οἱ ἀστέρες συνενούμενοι ἀπετέλουν πελωρίων διαστάσεων τὴν ἀγγελίαν τοῦ ἐρχομοῦ του ὥστε νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν οὐδενός, ποῦ θὰ ἐζήτει ὁ κόσμος τὸ κατάλυμά Του; Ὅλοι θὰ τὸ ἐζήτουν εἰς ὅ,τι ἐθεώρουν πολυτελὲς καὶ περίφημον. Πάντοτε εἰς τὴν δύναμιν τῆς Βαβὲλ οὐχὶ ὅμως εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς Βηθλεέμ. Θὰ τὸν ἐζήτουν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Τιβέρεως ἢ εἰς τὰ καλλιμάρμαρα μέλαθρα τῶν Ἀθηνῶν ἢ εἰς τὰ πολυδαίδαλα ξενοδοχεῖα τῶν πρωτευουσῶν ὅπου συναντᾶται ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ κόσμου τούτου.

Δὲν θὰ ἐξεπλήσσοντο ἂν εὕρισκον τὸ προσδοκώμενον νήπιον νὰ κατάκειται μέσα εἰς ἐπίχρυσον λίκνον, περιτριγυρισμένον ἀπὸ βασιλεῖς καὶ φιλοσόφους ἀποδίδοντας εἰς αὐτὸ τὸν φόρον τῆς ὑπακοῆς καὶ τοῦ θαυμασμοῦ των. Ἀλλὰ τὸ ηὗραν μέσα εἰς τὴν ταπεινότητα ἑνὸς σταύλου καὶ μέσα εἰς τὴν πτωχείαν μιᾶς φάτνης. Τὸ ηὗραν ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ ἀνέμενον. Ἀλλ' ἡ Θεότης εὑρίσκεται ἐκεῖ ὅπου ὁ νοῦς μας ἀδυνατεῖ νὰ φαντασθῇ τὴν παρουσίαν της.

Ἴσως δι' αὐτὸ νὰ ἀποτυγχάνῃ ἡ ἔρευνα τοῦ κόσμου πρὸς εὕρεσιν τῆς Θεότητος. Διότι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ζητοῦμεν τὴν Θεότητα. Ὁρμὴ μυστικὴ μᾶς κατευθύνει πρὸς Αὐτήν. Ὑπαγορεύσεις τοῦ νοῦ μᾶς ἐξωθοῦν πρὸς συνάντησίν Της. Τῆς καρδίας ἄρρητα μιλήματα μᾶς συνιστοῦν τὴν γνωριμίαν Της. Καὶ ζητοῦμεν πάντοτε τὴν Θεότητα. Ἀλλ' ἰδίως ὅταν αἰσθανώμεθα ἀνικανοποιήτους τὰς ψυχικάς μας ἐφέσεις. Ὅταν ἀνακαλύπτωμεν εἰς στιγμὰς δόξης καὶ μεγαλείου ἀπελπιστικὴν τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας τῆς ψυχῆς μας. Ὅταν ζητοῦμεν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὴν φοβερὰν αἴσθησιν τῆς κενότητος τῆς ζωῆς μας.

Ἀλλὰ ποῦ ζητοῦμεν τὴν Θεότητα; Πάντοτε εἰς ἀκατάλληλα καταλύματα. Εἰς τὰ ὀνόματα. Εἰς τὰ φαινόμενα. Εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς συστάσεις τῶν διασήμων. Εἰς τὴν φήμην τῶν δημοκόπων. Εἰς τὰς ἰδέας τῶν νομιζομένων μεγάλων. Εἰς τὴν ἐπίδειξιν τῆς διαφημίσεως καὶ τῆς ρεκλάμας.. Ἀλλ' εἰς τοιαῦτα καταλύματα δὲν εὑρίσκεται ποτὲ ἡ Θεότης.

Ὁ σύγχρονος ἰδίως ἄνθρωπος ἔχει ἰδιαιτέρως ἀντιληφθῇ τὴν ἀπουσίαν τῆς Θεότητος ἀπὸ τοῦ τοιούτου εἴδους καταλύματα. Διότι τὴν ἐζήτησε καὶ εἰς τοὺς Ὑπερανθρώπους τοῦ Nietzsche καὶ τοῦ Wells. Τὴν ἐζήτησε καὶ εἰς τὰς ἀνθρωπιστικὰς θεωρίας καὶ εἰς τὰς σεξουαλικὰς παραδοξολογίας τοῦ Frend καὶ εἰς τὸν Νεοκυνισμὸν καὶ εἰς τὸν φυσικισμὸν τῶν θρησκειολόγων, καὶ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ μηνός, καὶ εἰς τὴν αὐτονομίαν τῆς νέας ἠθικῆς καὶ εἰς τὰ συμπεράσματα τῆς νέας ψυχολογίας. Ἀλλ' ἀπέτυχε. Καὶ ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἐπετύγχανε. Ἀλλὰ τὰ πράγματα τοῦ ἀπέδειξαν μαζὶ μὲ τὴν ψυχρὰν λειτουργίαν τῆς λογικῆς καὶ μαζὶ μὲ τὴν θερμότητα τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδίας, ὅτι εἰς τοιαῦτα καταλύματα δὲν εὑρίσκεται ἡ Θεότης.

Καὶ ἡ ἔρευνα συνεχίζεται. Καὶ αἱ ἀποτυχίαι πληθύνονται. Καὶ ἡ ἔφεσις τῆς ἀναζητήσεως μεγεθύνεται. Καὶ ἡ ψυχή μας μὲ ἄγρυπνον ἐνατένισιν παρακολουθεῖ τὰς ἀποτυχίας πρὸς εὕρεσιν τῆς Θεότητος. Ἀλλ' ἤδη ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος κατενόησε τὴν βαθύτητα τῆς πλάνης του. Καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἑαυτόν του διὰ νὰ εὕρῃ τὴν Θεότητα ἐκδηλουμένην εἰς τὴν εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων του. Εἰς τὴν ἄφθονον ἔκχυσιν τῆς ἀγάπης του. Εἰς τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας του. Εἰς τὴν ἁπλότητα τοῦ χαρακτῆρός του. Εἰς τὰ βάθη τοῦ εἶναί του. Ἀδιάφορον ἂν εἶναι ἁμαρτωλά. Ἀδιάφορον ἂν εἶναι πτωχά. Ἀδιάφορον ἂν δὲν εἶναι ἐπαρκῆ. Ὑπάρχει πάντοτε εἰς τὴν ψυχήν μας, χῶρος ἔστω καὶ ταπεινὸς ὡς ἡ φάτνη, ἔστω καὶ ἀκάθαρτος

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην σελ..)

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ

ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΟΣ κληρικὸς εἰς Κοινότητα ἀπομεμακρυσμένην, ἐφημερεύων ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἐπιστέλλων πρὸς τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης μας στήλης, περιγράφει λίαν χαρακτηριστικῶς τὸ ὄντως βαρὺ ἔργον τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Ἱερέων ἐν Ἀμερικῇ τοὺς ὁποίους καὶ ἀποκαλεῖ ἐν τῇ ἐπιστολῇ του «συγχρόνους ἀφανεῖς μάρτυρας». Ἡ διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου καὶ ἰδιαίτατα ἡ Σεβαστὴ Ἀρχιεπισκοπὴ γνωρίζει καλῶς καὶ παρακολουθεῖ μετ' ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ἔργον τῶν Ἱερέων μας ὡς μάλιστα διεμορφώθη τοῦτο τελευταίως ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ. Γνωρίζει κάλλιστα ὅτι οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἱερατικοί μας Προϊστάμενοι εἶναι οἱ μεγαλύτεροι ἀπόστολοι τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς Ὁμογενείας μας καὶ ἐκπληρώνουν, ὅλοι, τὰς ὑποχρεώσεις των κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών των. Γνωρίζει ὅτι οὗτοι ποτίζονται ἐνίοτε, τὰ πικρότερα τῶν ποτηρίων ἀπὸ ἐνορίτας των, ἀπὸ κοινοτικοὺς παράγοντας καὶ—διατί νὰ τὸ ἀποκρύπτωμεν—καὶ ἀπὸ μερικοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς συμβούλους κάποτε. Καὶ δι' αὐτὸ καταβάλλει κάθε προσπάθειαν διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν θέσιν των καλλιτέραν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ νὰ κάμῃ τὸ βαρὺ φορτίον των ἐλαφρότερον. Ἡ ὑπὲρ τῶν Ἱερατ. Προϊσταμένων μέριμνα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐξεδηλώθη καὶ τελευταίως κατ' ἐπανάληψιν διὰ σειρᾶς μέτρων στοχαζομένων, ὅλων, τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου ἐν Ἀμερικῇ.

—+—

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

ΕΙΝΕ εὐχάριστον ὅτι ἀπὸ τὴν Γερμανίαν ὅπου κατὰ τὰ τελευταῖα 2 ἔτη τόσα γεγονότα ἐξευλίχθησαν ἀκούονται τώρα δηλώσεις κάπως ἐνθαρρυντικαί, στοχαζόμεναι τοῦ καλοῦ τοῦ τόπου τῆς Ράϊχ. Ὁ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργὸς τῆς Χώρας ἐκείνης Δρ. Κέρλ Χάνς εἰς λόγον του ἐκφωνηθέντα τελευταίως ἐν Βεστφαλίᾳ, μεταξὺ ἄλλων διεκήρυξεν ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἐπισήμου ἀκροατηρίου ὅτι τὸ Γερμανικὸν Κράτος θὰ τηρήσῃ τοὐντεῦθεν ἀπόλυτον οὐδετερότητα ἔναντι πάντων τῶν Δογμάτων, ὅτι θὰ ὑποβοηθήσῃ ὅλα τὰ ἐν τῇ Χώρᾳ ἐκείνῃ Θρησκεύματα, ὅτι θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν καθένα πλήρη ἐλευθερίαν συνειδήσεως καὶ ὅτι οὐδὲν τῶν θρησκευμάτων θὰ ἐνοχληθῇ, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἐπεμβαίνουν ταῦτα εἰς πολιτικὰ ζητήματα τῆς χώρας ἐκείνης. Εὐτυχῶς ὅτι ἤρχισε νὰ κατανοῆται καὶ ἐν τῇ Χώρᾳ ἐκείνῃ τελευταίως ἡ ἀρχὴ ὅτι τὰ Κράτη τὰ ὁποῖα κατεδίωξαν τὴν μεγαλυτέραν δύναμιν, τὴν ἐξυπηρετοῦσαν λαοὺς καὶ ἄτομα, τὴν Θρησκείαν, οὐδέποτε προώδευσαν σημαντικῶς ἐν τῇ πορείᾳ τῶν αἰώνων. Εὐχόμεθα ὅπως κατανοηθῇ βαθύτερον ὅτι τὰ Κράτη ὀφείλουν παντοῦ νὰ σέβωνται τὴν Θρησκείαν καὶ νὰ βοηθοῦν Αὐτὴν παντοιοτρόπως διὰ νὰ καθίστανται καί ἡ ζωὴ τῶν πολιτῶν ἡσυχωτέρα καὶ εἰρηνικωτέρα. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἐπικρατήσουν καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Γκαῖτε σωφρωνέστεραι σκέψεις εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον.

$32.00?

ΕΙΣ τὸ ἀκρότατον σημεῖον τῆς Πολιτείας TEXAS, ὄχι μακρὰν τῶν συνόρων τὰ ὁποῖα χωρίζουν τὸ Μεξικὸν ἀπὸ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, κεῖται ἡ πόλις EL..... Ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ ταύτῃ πόλει ἐργάζονται ἀρκετοὶ Ὁμογενεῖς οἰκογενειάρχαι, διατηροῦντες, λίαν φιλοτίμως, ἐργασίας καλάς. Ἀπὸ ἀρκετῶν ἐτῶν ἡ μικρὰ ἐκείνη πλὴν φιλοπρόοδος Παροικία διετήρει, πολὺ εὐδοκίμως Ἑλληνορθόδοξον Ἱερὸν Ναόν, μετὰ Σχολείου ἀπογευματινοῦ. Καὶ τελευταίως ἀπεφάσισε νὰ ἀποκτήσῃ μικρὸν μέν, ἀλλ' ἰδιόκτητον Ναόν. Μὲ ζῆλον ἐξαιρετικὸν καί ἐνθουσιασμὸν ἀπαράμιλλον ἀφοῦ προέβησαν εἰς ἔρανον ἀναμεταξύ των οἱ ἐκεῖ ὀλιγάριθμοι ὁμογενεῖς, ἠθέλησαν νὰ ζητήσουν καὶ τὴν συνεργασίαν καὶ βοήθειαν καὶ ὅλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Καναδᾷ 275 Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων. Ἡ πρότασίς των αὐτὴ ἐνεκρίθη, αἱ σχετικαὶ ἐπιστολαὶ ἐταχυδρομήθησαν πρὸς τὰς Κοινότητας. Ἀλλ' αἱ ἀπαντήσεις ἦσαν ἐλάχισται. Ἔναντι τῶν γενομένων ἐξόδων, 15 περίπου δολλαρίων, διὰ ταχυδρομικὰ καὶ τυπωτικά, ἐλήφθησαν μόνον $32.50 εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐν λόγῳ Κοινότητος. Αἱ ληφθεῖσαι—σημειωτέον—μικραὶ ὑλικαὶ βοήθειαι προήρχοντο ἀπὸ μικράς, πολὺ μικράς, Κοινότητας. Αἱ ὀνομαζόμεναι, μεγάλαι Κοινότητες, οὔτε ἔδωκαν προσοχήν. Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ σχολιάσωμεν τὸ πρᾶγμα αὐτό, ἀφήνοντες τὸν ἀναγνώστην μας νὰ ἐξαγάγῃ, μόνος του, τὸ σχετικὸν συμπέρασμα. Ἀλλ' εἶνε τόσον φανερὸν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀκόμη δὲν ἠσθάνθημεν τὸν ἑαυτόν μας ὡς ἓν Ἐκκλησιαστικο-φυλετικὸν σύνολον καὶ ζητοῦμεν πρόοδον εἰς τὴν κοινοτικὴν ἀπομόνωσιν ἑκάστης κοινότητος.

—+—

ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ὅτι ἡ σημερινὴ νεότης δὲν προσέρχεται συστηματικῶς καὶ τακτικῶς εἰς τὰς Ἐκκλησίας, οὔτε διαπνέεται ἀπὸ τὴν εὐσέβειαν τῶν παλαιῶν ἡμερῶν, ἐφείλκυσεν ἰδιαίτατα καὶ τὴν προσοχὴν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ. Εἰσηγήσει καὶ πρωτοβουλίᾳ τῶν ἐνταῦθα Καρδιναλίων ἀνεδιωργανώθη τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἡ «Ἐθνικὴ Ὁμοσπονδία τῶν Καθολικῶν Σπουδαστῶν Κολλεγίων». Εἰς τὴν πρώτην Γενικὴν Συνεδρίασιν ἔλαβον μέρος ἀντιπρόσωποι ἀπὸ 26 Κολλέγια καὶ Πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παγκοσμίως γνωστοῦ Καθολικοῦ Πανεπιστημίου Φόρνταμ. Ἡ Ἐθνικὴ αὕτη Ὁμοσπονδία ἱδρύθη διὰ νὰ ὀργανώσῃ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Καθολικοὺς σπουδαστὰς Κολλεγίων καὶ ἑνώσῃ αὐτοὺς διὰ νὰ λαμβάνουν οὗτοι ἐνεργὸν μέρος εἰς πᾶν ζήτημα τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ἐν Ἀμερικῇ καὶ γενικώτερον τὴν ἀνὰ τὴν Ὑφήλιον Καθολικὴν νεολαίαν. Ἐπὶ πλέον σκοπὸς τῆς Ὁμοσπονδίας θὰ εἶνε νὰ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν PAX ROMANA, ἤτοι τὴν Διεθνῆ Παμφοιτητικὴν Ὀργάνωσιν τοῦ Καθολικισμοῦ. Ὅλα αὐτὰ δικαιολογοῦν πλήρως καὶ τὰς ἀπό τινος καταβαλλομένας μεγάλας προσπαθείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μας ὅπως ὀργανώσῃ τὴν ἐνταῦθα Ἑλληνικὴν Νεότητα· καὶ θὰ ἔπρεπεν Ἱερεῖς, Διδάσκαλοι, Σύμβουλοι καὶ ἰδιῶται νὰ συνεργασθοῦν δραστηρίως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κινήσεώς μας αὐτῆς πρὸς ὀργάνωσιν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Νεότητος.

Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Καβάδα
Πρωτοσυγκ. τῆς Ἀρχιεπισκ. Ἀμερικῆς

Ο ΑΜΒΩΝ

«Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.» (Ματθ. ΣΤ'. 9).

Μέσα εἰς τὴν βαθυσκότεινη ἐρημία στὴν ὁποίαν πολλὲς φορὲς ὁ νοῦς μας παραδέρνει, σαστισμένος ἀπὸ τὲς ἀναποδιὲς τῆς ζωῆς τὲς ἀναπάντεχες, ποὺ κάνουν κάποτε νὰ τρέμῃ τὸ κορμί μας καὶ τὴν καρδιά μας νὰ γοργοκτυπᾷ σὰν τοῦ λαγοῦ στὰ νύχια γερακιοῦ μέσα στὴν ἀκατάβλητη καὶ σιδεροκαταλύτρα φωτιὰ ἁμαρτωλῶν ἐπιθυμιῶν καὶ παρανόμων πόθων, ποὺ εἰς τὴν ὕπαρξί μας κάνει μίαν δίψαν ἄσβυτην, τυραννικὴν σὰν τοῦ Ταντάλου εἰς τὸν Ἅδη μέσ' τὸν ἀγῶνα τὸν σκληρὸν πᾶχουμε καθημερινῶς καὶ μὲ τὸν ἴδιον ἑαυτόν μας καί, νικημένοι πολλὲς φορὲς καὶ ντροπιασμένοι, δὲν ἔχουμε δύναμι ἀρκετὴ νὰ ἀτενίσουμε τὸ περιφρονητικὸ τῆς κοινωνίας βλέμμα, δὲν ξέρω ἄν, καὶ δὲν μπορῶ νὰ φαντασθῶ ὅτι, θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς δοθῇ πλειὸ γλυκειὰ παρηγοριὰ ἀπὸ τὴν σωτήριον διαβεβαίωσιν τοῦ Χριστοῦ ὅτι μποροῦμε νὰ σηκώνουμε τὰ μάτια μας πρὸς τὸν οὐρανὸν ψελλίζοντας μ' ἐμπιστοσύνην: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς».

Δὲν ὁμιλῶ γιὰ ἀνθρώπους βέβαια ποὺ πέρνουν τὴ ζωὴ σὰν μιὰ παρτίδα παιγνιδιοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον διακυβεύουν ὅ,τι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν καὶ χάνοντας σ' αὐτὸ κατεβάζουν τὸ καπέλλο τῆς ἀδιαφορίας ἕως τὰ μάτια τους καὶ πηγαίνουν τρικλίζοντας νὰ κοιμηθοῦν στὸ κρεββάτι τῆς ἀποτυχίας τὸν ὕπνον τὸν αἰώνιον. Ὁμιλῶ κυρίως γιὰ ἀνθρώπους, ποὺ ἔχουν βάλει κάποιον εὐγενικὸν σκοπὸν εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰλικρινὰ ποθοῦν ἐπιτυχίαν· μὰ βλέπουν μὲ κάποια εὐαισθησία ἐπαινετή, τὲς διακυμάνσεις τῆς ζωῆς ὁποὺ κλονίζουν τὲς ἐλπίδες τους ἄθελά τους καὶ ἡ πικρὰ ἀπογοήτευσις φθάνει κάποτε εἰς τῆς καρδιᾶς των τὰ κατάβαθα.

Πόσο ἐπικίνδυνη εἶνε ἡ ἀπελπισία σὲ τέτοιες ὧρες ἂν εἰς τὴ σκέψι μας φωλιάσῃ ἡ ἰδέα ὅτι στὸν τίμιον ἀγῶνα αὐτόν, ποὺ ἡ ἀναποδιὰ τῆς ζωῆς ζητάει νὰ μᾶς καταβάλῃ, δὲν ὑπάρχει κανεὶς παραπάνω ἢ ξέμακρα νὰ βλέπῃ τὸν ἀγῶνα μας καὶ ἔστω καὶ νικημένους νὰ μᾶς συγχαρῇ, νὰ μᾶς παρηγορήσῃ.

Μέσα στὸν ὠκεανὸ τῶν χρειαστῶν ἢ ἀχρειάστων ἀναγκῶν καὶ συμφερόντων ποὺ ἐδημιουργήσαμε γύρω στὸ ἄτομόν μας, καὶ τὸν ὁποῖον ὠκεανὸν ἡ ψυχή μας σὰν κυνηγημένο ἀπὸ βαρυχειμωνιὰ ταξειδιάρικο πουλὶ προσπαθεῖ ν' ἀποπεράσῃ, μὰ κουρασμένη καὶ μὲ βρεμένα τὰ φτερά της τρέμει μὴν πέσῃ στ' ἄγρια κύματα τῆς ἠθικῆς φαυλότητος καὶ καταποντισθῇ μέσ' τὴν ἀγωνία τὴν ὁποίαν ἔχουμε περνόντας τὸ μονόξυλο γεφῦρι τῆς ζωῆς, ποὺ πάνω ἀπὸ μίαν ἄβυσσον ἀμφιβολιῶν εἶνε στημένο, καὶ ἔχει τὴν μίαν ἄκρη του στὸ λίκνον στὸ ὁποῖον τὰ πρῶτα βρεφικά του γελοκλάϋματα ὁ ἄνθρωπος ἀξέγνοιστα σκορπάει, τὴν ἄλλη δὲ ἄκρη του πάνω στὸ νωπόσκαφτο τοῦ τάφου του τὸ χῶμα, δὲν φαντάζομαι νὰ ὑπάρχῃ ἄλλη παρόμοια ἐνθάρρυνσις ἀπὸ τὸ ὅτι ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τὸ ἄγρυπνο μάτι τοῦ Θεοῦ σὰν ἄσβυστος φάρος φωτίζει τὸ κλονισμένο διάβα μας καὶ σὲ ὥρα κινδύνου μποροῦμε νὰ φωνάξουμε: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς».

Πόσο σκληρή, ἀφόρητα ἀπάνθρωπη, εἶνε ἡ ἀπιστία, ποὺ τόσο ἀψυχολόγητα ἐκφράζουν μερικοί, λέγοντας πῶς, στὴν ἀστασία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ποὺ τὰ γενναῖα ἄτομα ἀκατάβλητα κι' ἐλπιδοφόρα ἀγωνίζονται γιὰ ἕναν εὐγενικὸν σκοπὸν δικόν τους ἢ ἄλλων, ἰδεολογίαν ἀνθρωπιστικήν, γιὰ τὴν δική τους ἢ ἄλλων τὴν πρόοδο καὶ τὴν προαγωγήν, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀληθινὰ ἀμερόληπτος, ἀπολύτως στοργικὸς καὶ πατρικῶς ἐνδιαφερόμενος ὅστις νὰ παρακολουθῇ, ὅπως ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Πόσο σκληρὴ κι' ἀφόρητα ἀπάνθρωπος εἶνε ἡ ἀπιστία ποὺ ἐκφράζουν μερικοί, λέγοντας πῶς σὲ τέτοιους ἀγῶνας εὐγενεῖς καὶ τίμιους, σκληροὺς κι' ἀγωνιώδεις μὰ καὶ ἀφανεῖς πολλὲς φορὲς καὶ ἄγνωστους, δὲν παραστέκει κανένας νὰ βραβεύσῃ τὸν ἔντιμον ἀγωνιστήν, νὰ τοῦ χαϊδεύσῃ πατρικὰ τὸ μέτωπο ἂν νικηθῇ καὶ πέσῃ κι' ἂν εἶνε ἀνάγκη νὰ τοῦ δώσῃ χέρι βοηθὸ νὰ ξανασηκωθῇ καὶ ξαναρχίσῃ τὸν ἀγῶνά του. Σὲ τέτοια γεγονότα χειροπιαστά, ἀμέτρητα, ποὺ μᾶς τὰ δίνει ἡ καθημερινὴ παρατήρησις στὴν κοινωνικὴ κυψέλη, θέλω νὰ πιστεύω ὅτι, ἂν κρίνῃ ὀρθά, βαθειά, ἡ σκέψις μας θὰ εἰμπορέσῃ νὰ ἐκτιμήσῃ ἀσφαλῶς τὴν τόσο ὑπέροχη σημασία ποὺ ἔχει τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς μᾶς ἐδίδαξε νὰ θεωροῦμε τὸν Θεὸν πατέρα μας καὶ νὰ τὸν προσφωνοῦμεν υἱϊκά: Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ τὴν ὑπέροχον αὐτὴν προσφώνησιν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν καὶ Δημιουργόν μας, ὡς ἐπικεφαλίδα ἔθεσεν ὁ Θεάνθρωπος Σωτὴρ τὴν σύντομον ὅσον καὶ θαυμασίαν προσευχὴν τὴν ὁποίαν πολὺ σωστὰ ὁ χριστιανικὸς κόσμος καλεῖ Κυριακὴν προσευχὴν ἢ προσευχὴν ἀποκλειστικὰ δοσμένην ἀπὸ τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς τὴν ἰδανικώτερην γιὰ κάθε ἀνθρωπίνην ὕπαρξιν.

Ἀλλὰ τί εἶνε προσευχή;

Ὁ σοφὸς κοινωνιολόγος καὶ ποιητὴς Γάλλος Βίκτωρ Οὐγκὼ λέγει στὸ σύγγραμμά του «Οἱ Ἄθλιοι» ὅτι «προσευχὴ εἶνε ἡ συνομιλία τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς μὲ τὸ ἄπειρον». Εἶνε ἕνας ὡραῖος ὁρισμὸς αὐτός, πολὺ μεγαλοπρεπής, ποῦ πλουτίζει τὴ δύναμι καὶ τὲς ἱκανότητες τῆς ψυχῆς ἀπεριόριστα. Μὰ ὑπάρχει ἕνας κίνδυνος εἰς τὸν ὁρισμὸν αὐτόν, κίνδυνος ποὺ βγαίνει ἀπὸ μία σφαλερὴ κάποτε ἀντίληψί μας γιὰ τὸ ἄπειρον. Πολλὰ φιλοσοφικὰ συστήματα στὴ διαδρομὴ καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ αἰώνων, πέρνοντας τὸ παραπάτι τῆς σκέψεως ἐδίδαξαν ὅτι τὸ ἄπειρον εἶναι ὑλικὸν καὶ τὸ ἐταύτισαν μὲ τὴν φύσιν, κι' ἐθεοποίησαν τὰ κτίσματα καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰς δυνάμεις, τὰ ὁποῖα ἔθεσεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτά.

Ἡ προσευχὴ πρὸς τέτοιον ὑλικὸν Θεόν, τὴν φύσιν, μπορεῖ νὰ εἶνε ποίησις ὑψηλή, μεγαλοπρεπής· μὰ δὲν προκαλεῖ ἀπάντησιν ἢ ἀνταπόκρισιν καὶ ὁ προσευχόμενος πρὸς τέτοιον Θεόν, ζητῶν βοήθειαν ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν ἀπὸ αὐτόν, παραλογίζεται· γιατὶ ποτὲ δὲν θὰ τὴν λάβῃ, γιατὶ ἡ φύσις καὶ ἡ ὕλη ὅσον κι' ἂν πιστευθῇ ὡς ἄπειρον, ποτὲ δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ εἰσακούσῃ προσευχήν, εἶνε κυριολεκτικῶς κωφάλαλη.

Διὰ νὰ εἶνε ἡ προσευχὴ συνομιλία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς μὲ τὸ ἄπειρον, τότε τὸ ἄπειρον αὐτὸ πρέπει νὰ εἶνε ὁ προσωπικὸς Θεός, ὁ Δημιουργὸς καὶ προνοητὴς τοῦ κόσμου, ὁ νοῦς ὁ διακυβερνῶν τὰ σύμπαντα πανσόφως· ὁ παντοδύνα-

μος τοῦ ὁποίου ἡ ἐλευθέρα θέλησις ὁρίζει τί νὰ γίνῃ· ὁ ποεύσπλαγχνος ὅστις ὁρίζει τὰ μέλλοντα καὶ ἀναστέλλει τὸν κάθε νόμον φυσικὸν ἢ χημικὸν κατὰ τὴν θέλησίν του. Αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶνε ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Πρὸς τὸν προσωπικὸν ἄναρχον Θεὸν συνομιλία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς εἶνε ἡ προσευχή. Ἔχουμε δὲ πολλὰ εἴδη προσευχῆς, τέτοιας συνομιλίας τῆς ψυχῆς μὲ τὸν Θεόν, ἀνάλογα πρὸς τὴν πνευματικὴν ἢ ψυχικὴν ἀνάπτυξιν ἀτόμων ἢ λαῶν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι:

Προσευχὴ εἶνε, ὅταν ὁ βάρβαρος κάτοικος τῆς κεντρώας Ἀφρικῆς ἢ Αὐστραλίας ἢ ὁμοίων χωρῶν ἀπολιτίστων, πέφτει μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ ἐμπρὸς σ' ἕνα ξύλινο κακοφκιαγμένο εἴδωλο ποὺ τοῦ ἐκπροσωπεῖ τὸν προσωπικὸν ἀόρατον Θεόν του· κι' ἐκεῖ κτυπῶντας τὰ στήθεια του καὶ φωνάζοντας, παρακαλεῖ νὰ τοῦ σώσῃ κάποιο ἄρρωστο ἀγαπητό του πρόσωπο ἢ νὰ τὸν προστατεύσῃ ἀπὸ κάποια θεομηνία ποὺ τοῦ ρημάζει ὅ,τι ἔχει.

Προσευχὴ εἶνε, ὅταν οἱ Ἑβραῖοι στὴν Ἱερουσαλὴμ πηγαίνουν τ' ἀπογεύματα στὰ ἐρειπωμένα τείχη τοῦ Δαυΐδ καὶ ἐκεῖ βλέποντας φανταστικὰ δόξες ἐθνικές τους περασμένες, ἀκαθόριστες, ἀνύπαρκτες, κλαίγουν καὶ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν γιὰ τὴν φυλετικὴν ἀποκατάστασίν των.

Προσευχὴ εἶνε, ὅταν οἱ Τοῦρκοι Δερβίσηδες χορεύουν ἐπὶ ὧρες τοὺς ἱεροὺς χορούς των καὶ ὑποτονθορίζοντας λόγια ἀκαθόριστα ἀφιερωμένα πρὸς αἶνον τοῦ Ἀλάχ, πέφτουν ἐξηντλημένοι εἰς τὴ γῆ ἀναίσθητοι κατόπιν, καὶ τὸ αἷμά των ὁρμητικὰ τρέχει ἀφρισμένον ἀπὸ τὸ στόμα, τὴ μύτη καὶ τ' αὐτιά των.

Προσευχὴ εἶνε, ὅταν ἡ χριστιανὴ μητέρα στὸ προσκέφαλο τοῦ ἀρρώστου παιδιοῦ της, μὴν περιμένοντας καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ ἀνθρώπινες ἐπιστῆμες καὶ γιατρούς, γονατίζει μπρὸς στὸ εἰκόνισμα μιᾶς ἄλλης μητέρας τῆς Παρθένου καὶ καταπίνοντας τὰ δάκρυά της τὴν καθικετεύει νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν φιλεύσπλαγχνον Θεὸν γιὰ νὰ σώσῃ τὸ παιδί της.

Ὅλες αὐτὲς ἡ συνομιλίες τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὅταν εἶνε εἰλικρινεῖς, εὐλαβικὲς ἐκδηλώσεις της εἶνε προσευχή, ἀσχέτως τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον γίνονται· καὶ εἴτε εἶνε θαυματουργικὲς εἴτε δὲν εἶνε, δίνουν πάντοτε παρηγοριὰ μὲ ψυχικὴν ἀγαλλίασιν, μίαν ἀνακουφιστικὴν ἀπόλαυσιν ποὺ κάνει τὴν ζωὴν πραγματικὰ ὡραίαν.

Τὸ χειρότερο πρᾶγμα ποὺ συνέβη στοὺς περισσοτέρους ἀνθρώπους εἶνε τὸ ὅτι μᾶς εἶπαν οἱ δασκάλοι μας καὶ μᾶς ἐπανέλαβαν οἱ ἱεροκήρυκές μας καὶ μᾶς κοπανοῦν συνεχῶς ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ βλέπουν πολὺ σεμνότυφην τὴν ψυχήν μας, πῶς ἡ προσευχὴ εἶνε καθῆκον. Καὶ ἐπειδὴ ἢ δὲν εἶνε καλὰ παιδαγωγημένη ἡ ψυχή μας στὴν ἐκτέλεσι καθηκόντων, ἢ εἶνε μπουχτισμένη ἀπ' αὐτὰ καὶ τὰ παραμερίζει συνήθως κάπου ἀνεκτέλεστα, θέτει καὶ τὴν προσευχὴν ὡς τέτοιο καθῆκον παράμερα νὰ τὸ κάμῃ κάποιος ἄλλος.

Μὰ ἡ προσευχὴ δὲν εἶνε καθῆκον, εἶνε ἀπόλαυσις τῆς ψυχῆς, ἀπόλαυσις ὑψίστη. Εἶνε, ἂν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ εἰπῶ, καλλιτεχνικὴ τῆς ψυχῆς πανδαισία. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν ἔτσι παιδαγωγημένη ἡ ψυχή μας ὥστε νὰ ζητάῃ τέτοιαν ἀπόλαυσιν καὶ νὰ τὴν βρίσκῃ, πέρνοντας κάπου-κάπου σὲ μίαν οὐρανίαν ἔκστασιν γονατισμένη μπρὸς στὸν ὁρατὸν σ' αὐτὴν θρόνον τοῦ Ὑψίστου.

Ὅπως ὁ ποιητὴς βγαίνει ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του καὶ μ' ὁλονότι ἔχει ὀρθάνοικτα τὰ μάτια του, κουβεντιάζει μὲ ὁράματα, ποὺ γύρω του ξανοίγονται καὶ μόνος αὐτὸς τὰ βλέπει καὶ γράφει στίχους ρυθμικοὺς ποὺ γοητεύουν· ὅπως ὁ καλλιτέχνης μουσικοσυνθέτης χάνεται μέσα σ' ἕνα ἀπεριόριστον κόσμον ἀπὸ τόνους κι' ἁρμονίες, ποὺ σᾶν πολύχρωμες πεταλοῦδες πετοῦν καὶ τρέχουν γύρω του, καὶ ἡ ψυχή του σᾶν δεκάχρονη παιδούλα τὲς κυνηγᾷ καὶ τὲς πιάνει μὲ τὴν μεταξένια ἀπόχη της καὶ τὲς κλεῖ στὸ σκάφος τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου του καὶ τὲς βγάζει ἔπειτα ὡς σονάτες καὶ μοτίβα αἰθέρια· ὅπως ὁ Ζωγράφος καλλιτέχνης ἀϋλοποιεῖται κάποτε καὶ ἔτσι ἄϋλος κατορθώνει νὰ μπαίνῃ στοὺς φανταστικοὺς κύκλους τῶν συνδυασμῶν τῆς ὠμορφιᾶς καὶ κάνοντάς τους ρευστοὺς νὰ τοὺς κολλᾶ στὸν πίνακά του σᾶν ζωντανούς, καὶ ὅλοι αὐτοὶ βρίσκουν σ' αὐτὰ τὴν πλειὸ μεγάλη ὀνειρευτὴ ἀπόλαυσί τους, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν καλλιτέχνης νὰ βρίσκῃ μία τέτοια ἀπόλαυσι στὴν προσευχὴ καὶ ὄχι νὰ τὴν θεωρῇ ὡς ἕν κοινὸν καθῆκον, ἑνὸς τύπου ἁπλῶς ἐκπλήρωσιν.

Μὰ δυστυχῶς οὔτε ἔτσι ἐμάθαμε νὰ προσευχώμεθα, οὔτε καὶ ὡς καθῆκον δὲν κάνουμε συνήθως. προσευχήν. Καὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι πολλοὶ εἰς τὸν κόσμον, ποὺ ἀνήκουν σὲ διάφορες θρησκεῖες καὶ ὅμως δὲν πρσεύχονται ποτέ. Καὶ ἀποροῦν ἀκόμη πῶς βρίσκονται ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ προσεύχωνται. Εἶνε αὐτοὶ ποὺ ἡ ψυχή των εἶνε πολὺ κακεκτικὴ καὶ ζητάει τὰς ἀπολαύσεις της εἰς ἕνα περιβάλλον πάντα ὄχι εὐρυχωρότερον ἀπὸ διακόσια ἕως τριακόσια μέτρα κυβικά. Εἶνε ὀκνηρὲς ψυχὲς αὐτὲς κι' ἀρκοῦνται στὲς ὑλικές των ἀπολαύσεις ποὺ εἶνε πολὺ πρόχειρες καὶ λέγουν ὅτι ζοῦν κι' αὐτοί.

Καὶ ζοῦν κι' αὐτοὶ ἀληθινὰ μὰ εἶνε ζωὴ ἡ ζωή των;

Ζοῦν καὶ οἱ ἐσκιμῶοι τῆς Γροιλανδίας καὶ τῆς Ἀλάσκας, ἔχοντας τὲς κατοικίες τους μέσα σὲ στίβες ἀπὸ χιόνι, τρώγουν κρέας ἀρκούδας, φάλαινας, καὶ ἄλλων ὁμοίων ζώων καὶ ψαριῶν καὶ πίνουνε τὸ λάδι τους. Ζοῦν καὶ αὐτοὶ μὰ εἶνε ζωὴ αὐτή; Ποτὲ αὐτοὶ δὲν εἶδαν γαλάζιον οὐρανὸν καὶ ροδοδάκτυλες αὐγὲς νὰ γοητεύουν τὴν καρδιά τους· ποτὲ δὲν εἶδαν τὰ πλύχρωμα τοῦ κάμπου ἀγριολούλουδα καὶ πεταλοῦδες ξωτικὲς νὰ πηδοπετοῦν ἀπὸ τὸ ἕνα φύλλο στὸ ἄλλο, νὰ πίνουν τὸ μέλι τῶν ἀνθῶν· ποτὲ δὲν ἔφαγαν μοσχομύριστα ὀπωρικὰ καὶ τὸν γλυκύτατον χυμόν τους ποτὲ δὲν ἐδοκίμασαν. Ποτὲ δὲν εἶδαν σ' ἀκρογυαλιὲς στὴ θάλασσα ἢ σὲ λίμνη ἀντηλιὲς νὰ καθρεφτίζουν πυκνόφυλλα χαριτωμένα δένδρια στὲς ὄχθες τους ἢ σὲ ὑψώματα· οὔτε ἤκουσαν ποτὲ τοῦ ἀηδονιοῦ τὸ γλυκολάλημα στὲς φεγγαρόλουστες νύκτες.

Ζοῦν καὶ αὐτοί· μὰ νὰ πόσα στεροῦνται ποὺ τὰ χαρίζει ἄφθονα ἡ φύσις σ' ἄλλα μέρη.

Ἔτσι εἶνε ἀσφαλῶς κι' ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔμαθαν ποτέ τους νὰ προσεύχωνται καὶ οὔτε θέλουν νὰ μάθουν καὶ δὲν μπορεῖ ἡ ψυχή τους οὔτε στὴ λύπη της νὰ βρῇ ἀνακούφισι οὔτε στὴ χαρά της νὰ βρῇ πραγματικὴν ἁγνὴν ἀπόλαυσιν γιατὶ δὲν ξέρῃ νὰ συνομιλῇ μὲ τὸν Θεόν της λέγοντάς του: Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Αἴτησις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ ἢ ἀνανεώσεως συνδρομῆς, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐὰν πρωτίστως δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἤτοι 2 δολλ. δι' ἕν ἔτος προπληρωμένα.

Ὑπὸ Α. Α. Κ.

Η ΕΥΜΟΡΦΙΑ

ΣΩΜΑ — ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΝΟΥΣ

Φιλοσοφικὰ ἡ εὐμορφιὰ δὲν ἔχει κανέναν ὁρισμόν. Κανένας δὲν ξέρει ἀκριβῶς τί εἶνε καὶ ποῦ ἔγκειται ἐκεῖνο ποὺ σύρει τὴν προσοχή μας σκλάβα καὶ γενναίει μέσα μας ἕνα ἢ πολλὰ εὐχάριστα συναισθήματα καὶ ποὺ τὸ λέγουμε συνήθως ὠμορφιά. Μάλιστα φαίνεται πολλὲς φορές, ὅτι ἐξαρτᾶται περισσότερο ἀπὸ τὴν ἰδιοσυγκρασία τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ ζώου ἐν γένει, ἀπὸ τὴν ἀνατροφή του καὶ ἀπὸ μερικὲς σωματικές, ψυχικὲς καὶ διανοητικὲς ἀνάγκες του τὸ νὰ βλέπῃ κάτι τι ὡς ὥμορφο. Δηλαδὴ ἡ εὐμορφιὰ εἶνε κάτι τι ὑποκειμενικὸ ὅπως καὶ ἡ ἀλήθεια.

Ἡ κλασσικὴ ἐρώτησις τὴν ὁποίαν ἔκαμε ὁ Πιλᾶτος πρὸς τὸν Ἰησοῦν: «τί ἐστιν ἀλήθεια» καὶ ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι ἔμεινε ἀναπάντητη, ἀφορᾷ καὶ τὴν εὐμορφιά. Γιατὶ ὅπως καθένας βλέπει τὴν ἀλήθεια καθὼς αὐτὸς τὴν θέλει, ἔτσι καὶ τὴν εὐμορφιά.

Μὰ ἡ ἐρώτησις τοῦ Πιλάτου πρὸς τὸν Ἰησοῦν «τί ἐστιν ἀλήθεια» ἔμεινε ἀναπάντητη τότε, ὄχι γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀπάντησις, ἀλλὰ γιατὶ ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀπόλυτος δηλαδὴ ἀλήθεια, εἶνε ὁ Θεός· καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν μποροῦσε στὴν τόσο κρίσιμη ἐκείνην ὥρα νὰ διδάξῃ τὸν Πιλᾶτον, τί εἶνε ὁ Θεός. Ἡ σχετικὴ ἢ μερικὴ ἀλήθεια στὸν κόσμον αὐτὸν εἶνε μερικὴ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ αὐτοαποκάλυψις τοῦ Θεοῦ στὸ πνευματικὸ ἀλλὰ καὶ περιωρισμένο μέρος τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀλλ' ἄλλο τόσο αὐτοαποκάλυψις τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ Σύμπαν εἶνε καὶ ἡ σχετικὴ εὐμορφιά· γιατὶ ἡ ἀνέκφραστη εὐμορφιά, τὸ ἀπόλυτον κάλλος, εἶνε ὁ Θεός. Αὐτὸ πολὺ σωστὰ τὸ ἀναπτύσσει ὁ Πλάτων, φθάνοντας μέχρι τοῦ σημείου νὰ ταυτίζῃ τὸ κάλλος, τὴν εὐμορφιά, μὲ τὴν ἀγαθότητα· καὶ ἀφοῦ τὸ ἀπόλυτον ἀγαθὸν εἶνε ὁ Θεός, μποροῦμε νὰ εἰποῦμε, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι καὶ τὸ ἀπόλυτον κάλλος.

Καθὼς δὲ ἡ ἀλήθεια, ὅσο καὶ ἂν εἶνε ὑποκειμενικὴ στὰ ἀτελῆ ὄντα τοῦ ὁρατοῦ κόσμου, ἔχει πολλὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα εἰς τὰ ὁποῖα, θέλοντας ἢ μὴ θέλοντας, συναντῶνται ἡ ἀνώτερες διαθέσεις τῶν λογικῶν ὄντων, ἔτσι καὶ ἡ εὐμορφιὰ ἔχει τέτοια γενικὰ χαρακτηριστικά, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ τ' ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ μὴν ἑλκυσθοῦν ἀπ' αὐτὰ αἱ ἔμψυχοι ὑπάρξεις τῆς ζωῆς αὐτῆς.

Μποροῦμε δὲ νὰ εἰποῦμε ὅτι ἡ εὐμορφιὰ εἶνε ἡ θεία πνοὴ ποὺ τόσο πλούσια ἐπῆρε τὸ σύμπαν στὴ δημιουργία του ὡς ἕνα ἐξαιρετικὸ δῶρο ἀπὸ τὸν Δημιουργόν του, ἀσχέτως ἂν ἕνα σωρὸ μάτια ἀνθρώπινα, θλαμμένα αἰσθηματικῶς ἀπὸ κακοήθη κερατίτιδα, δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἰδοῦν, οὔτε μποροῦν νὰ τὴν χαροῦν καρδιὲς κοκκαλωμένες. Στὸ δρᾶμα «Ἡ Θαΐς» τοῦ Ἀνατόλ Φράνσ, λέγει τὸ ὅραμα εἰς τὸν ἀσκητὴν Παφνούτιον: «Εἶμαι τῆς γυναικὸς ἡ εὐμορφιά. Ποῦ νομίζεις ὅτι μπορεῖς νὰ καταφύγῃς μακρυά μου, ἀναίσθητε τρελλέ; Θὰ βρῇς παντοῦ τὸ ὁμοίωμά μου νὰ ἀκτινοβολῇ στὰ ἄνθη καὶ εἰς τὴ χάρι τῶν λεβεντόκορμων φοινικιῶν, στὴν ἔρημο, στὸ πέταγμα τῶν πιτσουνιῶν καὶ στὰ πηδήματα τῶν δορκάδων· στὸ σούφρωμα ποὺ κάνει τ' ἀεράκι στὰ ρυάκια καὶ στὸ ἁπαλὸ ἀσημοφῶς τοῦ φεγγαριοῦ· κι' ἂν κλείσῃς τὰ μάτια σου θὰ μ' εὑρῇς καὶ μέσα σου ἀκόμη.»

Ἂν τώρα τὴν Θαΐδα, ποὺ ἀπὸ ἀκόλαστη ἔγινε ἁγία, ὁδηγηθεῖσα στὴν ἀρετὴ ἀπὸ τὸν ἀσκητὴν Παφνούτιον, τὴν ἀντικαταστήσουμε μὲ τὴν εὐμορφιὰν τοῦ σύμπαντος, ποὺ δὲν ξεγίνεται ποτὲ ἀπὸ ὅ,τι εἶνε, ἔχουμε τὴν πραγματικότητα, ποὺ ὁ Ἀνατόλ Φράνς τὴν περιώρισε μόνο στὴν εὐμορφιὰ τῆς γυναικὸς ποὺ φυσικῶς δὲν εἶνε ἀμετάβλητη. Εἶνε ὅμως ὁλοφάνερο ὅτι ὅλη ἡ ζωή, τοὐλάχιστο τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς τὴν εὐμορφιὰν στὴν φύσιν θὰ ἦταν ἕνα ἔργο τοῦ Ἀριμάν, ποὺ ἡ Περσικὴ θρησκεία τὸν θεωρεῖ δημιουργὸν τοῦ κάθε κακοῦ στὸ σύμπαν.

Εἶνε ἡ εὐμορφιὰ χυμένη ἄφθονα σὲ κάθε δημιούργημα ἔμψυχο ἢ ἄψυχο, ἄλλοῦ λίγο, ἀλλοῦ πολύ. Κι' ἂν βρίσκωνται στὸ σύμπαν καὶ μερικὰ δημιουργήματα ποὺ ἔχουν ἀδιαφιλονίκητη σφραγῖδα ἀσχημιᾶς ἀπάνω τους, αὐτὸ ἴσως εἶνε γιὰ νὰ φανῇ περσότερο μὲ τὴν ἀντίθεσί τους ἡ εὐμορφιὰ τῶν ἄλλων, τῶν πολλῶν. Εἶναι σὰν τὲς discords ποῦ ὑπάρχουν σκορπισμένες στὲς ἀπαράμιλλες μουσικὲς σονάτες τοῦ Βάγνερ καὶ τοῦ Μπετόβεν, τοῦ Μοζάρ καὶ ἄλλων μεγάλων μουσουργῶν· discords ποὺ εἶναι βαλμένες στὰ πλάγια μοτίβα τους ἀπὸ τὸν μουσουργὸν ἐπίτηδες, γιὰ νὰ φανῇ εἰς τὴν ἀντίθεσι πλειὸ δυνατή, πλειὸ ἄφθαστη ἡ αἰσθητικὴ εὐμορφιὰ ποὺ χύνουν ἄφθονην τὰ κατ' εὐθεῖαν μοτίβα. Εἶνε ὡς ὁ Ἰάγος στὸ δρᾶμα τοῦ Ὀθέλου, ἡ μάγισσες στὴν τραγωδία τοῦ Μάκβεθ, ἡ Σφὶξ εἰς τὸν Οἰδίποδα, ὁ Γύφτος στὸ Διάκο τοῦ Βαλαωρίτη καὶ χιλιάδες ἄλλες ἀλλοῦ.

Ἔτσι ὑπάρχει συνεχὴς μιὰ ἁρμονία παντοῦ στὸ σύμπαν καὶ ἡ ὁποία λέγεται εὐμορφιά· γιὰ χάρι της δὲ κάποιαν ἀξία πέρνει καὶ ἡ πλειὸ ἄσκοπη ἢ ἄχαρη ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου μὰ καὶ γιὰ χάρι της πάλι ἐπῆρε ὁ θάνατος τὴ φοβερὴ μορφὴ ὅπου τοῦ δίνουν ἐκεῖνοι ποὺ φαντάζονται ἀποκλειστικὴν τὴν ὕπαρξιν τῆς εὐμορφιᾶς σ' αὐτὸν μόνον τὸν κόσμον. Φαίνεται δὲ ὅτι ἴσως γι' αὐτὸ τὸ λόγο καὶ τ' ἄλλα τὰ δημιουργήματα, τὰ ἄψυχα, φοβοῦνται τρομερὰ τὸν θάνατον, γιατὶ τ' ἀποχωρίζει γιὰ πάντα ἀπὸ τὴν εὐμορφιὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

Ὅπως εἰς τὰ κατάχρωμα χείλη ἑνὸς ἑτοιμοθανάτου ἀνθρώπου καὶ στὴ μισόσβυστη τελευταία ματιὰ ἑνὸς ζώου εἶν' εὔκολο νὰ διακρίνουμε τὰ ἴχνη κάποιου πόνου γιὰ τὸν αἰώνιο χωρισμὸ ἢ τὸν φανταστικὸ χωρισμὸ ἀπὸ τὴν εὐμορφιὰ τοῦ κόσμου τούτου, ἔτσι καὶ εἰς τὰ ἄψυχα. Καὶ εἰς τὸ κάθε τρίξιμο τοῦ δένδρου, στὸν ἀμίλητο πόνο ποὺ τοῦ κάνει ἡ τσεκουριὰ τοῦ ξυλοκόπου, ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ αἰσθηματικὰ ν' ἀκούσῃ τὰ μυστικὰ παράπονα καὶ τοὺς ἄφωνους στεναγμοὺς τῶν δημιουργημάτων, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἐκφράσουν τὸν πόνο τους παρὰ μὲ δάκρυα ἀφανῆ, διαβάζει τὴν ἀσυγκράτητη ἔκφρασι ἀπελπισιᾶς τοῦ δένδρου, καθὼς καὶ τοῦ φυτοῦ ἢ τοῦ ἄνθους γιὰ τὸν αἰώνιο χωρισμὸ ἀπὸ τὴν εὐμορφιὰ τοῦ κόσμου.

Η ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ

1ον ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ

Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ εἰπῶ τίποτε ἄλλο γενικὸ γιατὶ ἡ σκέψις μου περιορίζεται στὸν ἄνθρωπον, στὸ προνομιοῦχον αὐτὸ δημιούργημα, πού, σᾶν συνεργάτης τοῦ Δημιουργοῦ ἢ πρωτομάστοράς του, φτιάνει εὐμορφιὲς κι' αὐτὸς καὶ δίνει στὰ δικά του τὰ δημιουργήματα ἄφθονη πνοὴ τῆς εὐμορφιᾶς ἐκείνης μὲ τὴν ὁποίαν τοῦ ὡμόρφηνε τὸ εἶναι του ὁ Πλάστης ποῦ τὸν ἔφτιαξε. (Συνέχεια στὸ ἑπόμενον.)

Ἀρχιμανδ. Ἀθηναγ. Καβάδα

ΤΟ ΧΡΙΣΤ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ

Ἐν Edinburgh

(Συνέχεια τῶν σχετικῶν ἄρθρων)

Αἱ Ὁμολογίαι ὅμως τῶν Διαμαρτυρομένων διδάσκουν ὅτι μόνον ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ σώζει τοὺς ἐκλεκτοὺς χωρὶς ἀνάγκην συνεργίας αὐτῶν ἢ καὶ ἀδιαφοροῦντας.

Μολονότι ὅμως ὑπάρχει ἡ διαφορὰ αὐτὴ πίστεως, ἡ ὁποία ἔχει πολὺ μεγάλην σημασίαν, ὡς θὰ δείξωμεν κατωτέρω, διότι ἐπ' αὐτοῦ στηρίζεται σχεδὸν καὶ τὸ ἐὰν ἔχῃ Θείαν σύστασιν καὶ ἀποστολὴν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐὰν τὰ Θ. Μυστήρια εἶνε «δραστικὰ ὄργανα τῆς Θ. Χάριτος ἐξ ἀνάγκης», ἐν τούτοις ὑπάρχει πλήρης ὁμοφωνία ὅλων τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὰ ἑξῆς:

> 1ον. Ὅτι ὁ μήπω ἀναγεννηθεὶς ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ μόνος του τὴν ἀναγέννησίν του καὶ νὰ σωθῇ ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς Θ. Χάριτος· οὐδὲ κἂν νὰ ἀρχίσῃ αὐτὸς μόνος· ἡ Θ. Χάρις πρώτη ἐξεγείρει τὴν ἐξησθενημένην θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου.
>
> 2ον. Ὅτι βοηθούμενος ὑπὸ τῆς Θ. Χάριτος ὁ ἄνθρωπος, ὅσον καὶ ἂν συνεργήσῃ εἰς τὴν οἰκείωσιν τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ σωτηρίας του, δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν συνεργίαν του ταύτην, (τὰ καλά του ἔργα καὶ τὴν πίστιν του) ὡς καθιστῶντα αὐτὸν ἀξιόμισθον τῆς Θείας Χάριτος. Ὁσαδήποτε καὶ ἂν κάμῃ οὗτος καλά, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὸν ἑαυτόν του δικαιοῦχον τῆς Θ. Χάριτος. Ἡ Θ. Χάρις εἶνε ἡ καλοῦσα τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνεργοῦσα τὴν σωτηρίαν του.

Διαφωνεῖ ὅμως ἡ Ὀρθόδοξος πίστις πρὸς τὴν τῶν Διαμαρτυρομένων εἰς τὰ ἑξῆς:

Οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύουν α΄ ὅτι ἂν καὶ μόνος ὁ Θεὸς ἐνεργῇ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἐπειδὴ δὲν ἀπώλεσε μὲ τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα τὴν σχετικὴν ἐλευθερίαν του, δύναται νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν σωτηρίαν του, ἥτις τοῦ προσφέρεται ὡς δῶρον Θεοῦ· ἑπομένως ὁ ἄνθρωπος ἐνεργεῖ ἐλευθέρως καὶ ὑπευθύνως εἰς τὴν προσοικείωσιν, καὶ β΄. Ἂν καὶ δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀπαιτήσῃ ἀξιομισθίαν διὰ τὰ καλὰ ἔργα του καὶ νὰ θεωρήσῃ ὅτι αὐτὰ ὑποχρεοῦν τὸν Θεὸν εἰς τὸ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἀπολύτρωσιν, ὅμως, ἀφ' ἑνὸς μὲν δεικνύει, μὲ τὰ ἀγαθά του ἔργα καὶ τὴν συνεργίαν του, ὅτι ζητεῖ καὶ αὐτὸς καὶ ποθεῖ τὴν σωτηρίαν του· ἀφ' ἑτέρου δὲ προετοιμάζει τὸν ἑαυτόν του ὡς καταλληλότερον δοχεῖον νὰ δεχθῇ τὴν Θείαν Χάριν παρὰ ὁ μένων εἰς τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἀδιαφορῶν διὰ τὴν προετοιμασίαν του. Οὕτω ὁ Θεὸς δὲν ἐκλέγει αὐθαιρέτως μὲ ἀπόλυτον προορισμὸν τοὺς μέλλοντας νὰ σωθοῦν, ἀλλ' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ θελήσουν νὰ σωθοῦν, ὡς προέγνω αὐτοὺς ἐν τῇ Θείᾳ παγγνωσίᾳ του.

Ἑπομένως οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύομεν ὅτι ἡ σωτηρία εἶνε δῶρον μόνον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ πιστεύομεν συνάμα ὅτι, ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ ἀπωθήσῃ αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πρέπει νὰ οἰκειοποιηθῇ αὐτὴν διὰ συνεργασίας, διὰ προετοιμασίας του, εἰς ἀγαθὰ ἔργα, ἐλευθέρως ἐνεργῶν.

Τοὐναντίον αἱ Ὁμολογίαι τῶν Διαμαρτυρομένων, τὰς ὁποίας εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον ἀνεφέραμεν, διδάσκουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος, πρὶν τῆς κλήσεώς του εἰς τὴν σωτηρίαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἶνε ἐντελῶς νεκρὸς πνευματικῶς, ἀνίκανος νὰ κάμῃ ἔργον ἀγαθόν, μὲ τὴν ἰδικήν του ἐλευθέραν ἐκλογὴν καὶ θέλησιν· διότι παραδέχονται, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι δὲν τοῦ ἔχει ἀπομείνει ποσῶς μετὰ τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα ἐλευθέρα βούλησις. Ἑπομένως κατ' αὐτοὺς ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία εἶνε μόνον ἔργον τῆς Θείας Χάριτος· κατ' οὐσίαν δηλαδὴ δὲν γίνεται κατὰ τὰς διαμαρτυρομένας ὁμολογίας οἰκείωσις τῆς σωτηρίας ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου· διότι ἡ οἰκείωσις προϋποθέτει ἐνέργειαν καὶ ἐκ μέρος τοῦ οἰκειοποιοῦντος, τὴν ὁποίαν δὲν παραδέχονται αἱ Προτεσταντικαὶ Ὁμολογίαι.

Μὲ αὐτὰ δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι ὅλαι ἀπορρίπτουν καθολοκληρίαν τὴν συνεργίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας του. Ἀλλ' ἐπὶ παραδείγματι, ἡ Formula Concordiae λέγει ὅτι «καὶ ἂν ἀκόμη οἱ ἀναγεγεννημένοι φθάσουν εἰς τὸ θεάρεστον σημεῖον νὰ θέλουν τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ τὸ ἀγαποῦν, πάλιν καὶ ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ὀφείλεται διόλου εἰς αὐτοὺς καὶ μόνον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐνεργεῖ καὶ τὸ θέλειν εἰς αὐτοὺς καὶ τὸ πράττειν. Συνεπῶς ἰδία θέλησις εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ ὁποία νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν του εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ, κατ' οὐσίαν, δὲν ὑπάρχει κατὰ τὰς Ὁμολογίας αὐτῶν, καὶ συνεπῶς ἀπομένει ἀπόλυτος προορισμός.

Λέγω δὲ—κατ' οὐσίαν—διότι ἐνίοτε γίνεται εἰς τὰς Ὁμολογίας τῆς Λουθηρανικῆς πίστεως λόγος μὲ φράσεις ἀσθενεῖς καὶ ἀμφιβόλους περὶ κάποιας συνεργίας τοῦ ἀνθρώπου ἐν τοῖς πολιτικοῖς τὰ ὁποῖα θὰ ἀναπτύξω πλατύτερον εἰς τὴν καθέκαστα ἐξέτασιν τοῦ Α΄ Report τοῦ ἐν Edinburgh Συνεδρίου.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον.)

Ἀγγελία

"Η ΝΗΣΤΕΙΑ"

ΩΣ ΘΕΙΑ ΕΝΤΟΛΗ ΚΑΙ ΩΣ ΜΕΣΟΝ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Ὑπ' Ὀρθοδόξου πνεῦμα ἐξεταζομένη

Βιβλίον διδακτικώτατον καὶ ὠφέλιμον διὰ κάθε Χριστιανόν. Χαρτόδετον, ἀποστέλλεται παντοῦ ἀντὶ $1.00.

M. MIZALES, 1927 14th St. N.W., Washington, D.C.

ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΔΩΡΕΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΠΑΡ. ΘΕΟΛΟΓ. ΣΧΟΛΗΝ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚ. ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τὴν προπαραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ὁ Santa Claus ἐπεσκέφθη τὴν Σχολὴν ὑπὸ τὴν μορφὴν μιᾶς ἐπιστολῆς, ἡ ὁποία περιέκλειε καὶ μίαν ἐπιταγὴν πεντήκοντα δολλαρίων.

Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καὶ τὴν ἐπιταγὴν ἀπέστειλεν ἡ ἀξιότιμος Δεσποινὶς Μαρία Σταυρινοῦ θυγάτηρ τῆς κ. Σεβαστῆς Σταυρινοῦ, Προέδρου τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Βοστώνης.

Ἡ Δεσποινὶς Μ. Σταυρινοῦ καθηγήτρια εἰς τὸ High School Jamaica Plain, ἔχουσα ἀσφαλῶς ὑπ' ὄψει ὅτι τὰ Χριστουγεννιάτικα δῶρα ἔχουν πραγματικὸν σκοπὸν ὅταν ἐξυπηρετοῦν πραγματικὰς ἀνάγκας καὶ τόσον μεγαλειτέραν ἀξίαν ἔχουν ὅσον ὑψηλοτέρας ἀνάγκας ἐξυπηρετοῦν, ἐθεώρησε, πολὺ ὀρθῶς, λαμπρὸν προορισμὸν Χριστουγεννιάτικου δώρου τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἱερῶν σκοπῶν τῆς Ἑλλην. Θεολογ. Σχολῆς μας ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτὴν τὰ πεντήκοντα δολλάρια.

Εἶνε δὲ μᾶλλον ἀξιέπαινος ὅσον διὰ τῆς ὡραίας αὐτῆς ἐπιστολῆς ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως τὰ πεντήκοντα αὐτὰ δολλάρια διατεθοῦν πρὸς πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τῶν σπουδαστῶν τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς, δηλαδὴ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς διανοητικῆς καὶ ψυχικῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς καὶ οἱ διδάσκοντες, δι' ὡραίας εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς των ηὐχαρίστησαν τὴν δωρήτριαν δεσποινίδα Μ. Σταυρινοῦ, βεβαιώσαντες αὐτὴν ὅτι ἐλήφθη ὑπ' αὐτῶν ἀπόφασις ὅμως μὲ τὰ πεντήκοντα αὐτὰ δολλάρια γίνῃ παραγγελία εἰς Ἀθήνας βιβλίων καταλλήλων διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς.

Συγχαίρων ὁ Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς τὴν εὐγενῆ δωρήτριαν εὔχεται ὅπως πολλοὶ μιμηθῶσι τὸ ἰδανικὸν παράδειγμά της.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΔΩΡΟΝ ΜΙΚΡΟΝ ΜΕΝ ΑΛΛΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΩΤΑΤΟΝ

Οἱ Μαθηταὶ καὶ Μαθήτριαι τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τῆς Κοινότητος Perth Amboy, N. J., ἀπέστειλαν χριστουγεννιάτικον δῶρον εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς δολλάρια τέσσαρα. Ἴσως κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας τῆς στήλης ταύτης, φαντασθῇ ὅτι τὸ δῶρον αὐτὸ εἶνε τόσον μικρόν, τόσον εὐτελές, ὥστε νὰ μὴ ἦτο ἀνάγκη νὰ γίνῃ οὐδὲ λόγος περὶ αὐτοῦ. Ἡ ἀξία ὅμως τῶν δώρων δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μέγεθος αὐτῶν ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ψυχικὴν διάθεσιν μὲ τὴν ὁποίαν γίνονται. Ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ Χριστὸς ἰδιαιτέρως ἐξετίμησε τὸ δίλεπτον τῆς χήρας καὶ ὄχι τὸ δέκατον τῶν εἰσοδημάτων τῶν πλουσίων τῆς Ἱερουσαλήμ. Δι' αὐτὸ τὰ τέσσαρα δολλάρια τῶν μικρῶν μαθητῶν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τῆς Κοινότητος Perth Amboy ἔχουν σημαντικὴν ἀξίαν.

Ἡ ἀξία δὲ καὶ τοῦ δώρου τούτου πολλαπλασιάζεται ἐπειδὴ συνοδεύεται μὲ μίαν ἐπιστολὴν τῶν μικρῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς σπουδαστάς· παραθέτομεν ἓν μέρος της τὸ ἑξῆς:

Δεκεμβρίου 25, 1937.
Πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἐπὶ τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων σᾶς εὐχόμεθα καθὼς καὶ εἰς τοὺς καθηγητάς σας χρόνια πολλὰ καὶ τὸ νέον ἔτος, 1938 νὰ διέλθητε μὲ ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν.

Εὐχόμεθα ἐπίσης ὅπως ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν τῇ φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἀναπαυθείς, διὰ τὴν σωτηρίαν ὅλων ἡμῶν, Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σᾶς δώσῃ δύναμιν καὶ ὑγείαν καὶ σᾶς φωτίσῃ ἵνα ἀποπερατώσητε τὰς σπουδάς σας· ὅπως δὲ οἱ ποιμένες πρῶτοι τὸν προσεκύνησαν εἰς τὸ σπήλαιον ἔτσι καὶ σεῖς πρῶτοι πνευματικοὶ ποιμένες ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὴν Ἑλληνο-Ἀμερικανικὴν ταύτην Σχολὴν βοηθήσητε ἵνα καὶ ἄλλοι νέοι συσεχῶς σᾶς μιμοῦνται καὶ μεταδωθῇ εἰς τὴν διψῶσαν Ἑλληνο-Ἀμεικανικὴν Ὀρθόδοξον νεολαίαν ἡ ἀληθινὴ ὀρθόδοξος διδασκαλία τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ οὗτοι εἰς τοὺς Πατέρας ἡμῶν καί δι' αὐτῶν εἰς τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν.

Ὁ ἱερεύς μας ἀνέφερεν ὅτι ὅταν ἦτο καὶ αὐτὸς εἰς τὸ General Theological Seminary New York, ηὐχαριστήθη πολὺ ποὺ σὰν τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἔλαβεν ἀπὸ κάποιον Σύλλογον Κυριῶν ἀπὸ τὸ Lowell, Mass. πέντε δολλάρια.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ συνεκίνησε καὶ ἡμᾶς καί ἀπεφασίσαμε ἀπὸ τὸ Κατηχητικό μας Σχολεῖο νὰ σᾶς γράψωμε τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν μὲ τὰς εὐχὰς ὅλων ἡμῶν τῶν μικρῶν, τῶν γονέων ἡμῶν, τῶν διδασκαλισσῶν τοῦ Κατηχητικοῦ μας σχολείου, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητός μας καὶ τοῦ ἱερέως μας Αἰδεσ. Ἀρ. Παλαΐνη.

2) Νὰ ἀναρτήσωμεν τὴν φωτογραφίαν σας εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Σχολείου μας.

3) Νὰ σᾶς στείλωμεν διὰ τὸ Περιοδικὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» μίαν ἐτησίαν συνδρομὴν ἐκ Δολλ. 2.00 διὰ νὰ ἐγγραφῇ τὸ Κατηχητικό μας σχολεῖο «Sun. School of St. Demetrius Church.

4) Νὰ στείλωμεν καὶ σὲ σᾶς Δολλ. 4.00 διὰ νὰ πάρετε ὅλοι μαζὺ ἓν μικρὸν Χριστουγεννιάτικον δῶρον ὡς ἐνθύμιον προερχόμενον ἀπὸ μέλλοντα πνευματικά σας τέκνα, ὅταν θὰ ἀξιωθῆτε νὰ ἀνέλθητε εἰς τὸ ὑψηλὸν ὑπούργημα τῆς Ἱερωσύνης, καί

5) Νὰ σᾶς στείλωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῇ χαρμοσύνῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ τὴν φωτογραφίαν μας διὰ νὰ γνωρίσητε πόσοι καὶ ἀπὸ τὴν παροικίαν ταύτην προσηυχήθησαν καὶ διὰ σᾶς σήμερον καὶ εὔχονται ἵνα γίνητε πραγματικοὶ ἱεραπόστολοι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἐν Ἀμερικῇ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ τῶν μικρῶν μαθητῶν τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου ὁμιλεῖ ἀφ' ἑαυτῆς διὰ τὴν ἀξίαν της. Βεβαίως οἱ μικροὶ αὐτοὶ μαθηταὶ εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἔμπνευσιν θὰ ἐβοηθήθησαν ἀπὸ τὸν Ἐφημέριόν των καὶ τὰς διδασκαλίσσας των. Αὐτὸ ὅμως ὄχι μόνον δὲν ἐλαττώνει τὴν ἀξίαν τῆς πράξεώς των ἀλλὰ τοὐναντίον τὴν σοβαροποιεῖ περισσότερον, τὴν συστηματοποιεῖ, προκαλεῖ ἓν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διότι μᾶς δεικνύει πόσα ὡραῖα πράγματα δύνανται νὰ προέρχωνται ἀπὸ τὰς Κοινότητάς μας, τὰ Σχολεῖά των ἀπογευματινὰ καὶ κατηχητικά, καὶ τὰς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητάς των ὅταν τὰ ἰθύνοντα πρόσωπα εἰς ὅλα αὐτὰ ἔχουν θερμουργὸν ζῆλον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων.

Θερμὰ συγχαρητήρια εἰς ὅλους.

"ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"
Περιοδικὸν Ἠθικοθρησκευτικὸν
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
Συνδρομὴ Ἐτησία, Ἐξωτερικοῦ, Δολλ. 1.50
Διεύθυνσις:
Most Rev. Meletios, D. D., Metropolitan of Christopoleos
OECUMENICAL PATRIARCHATE
Phanar—Istambul—Turkey

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

'Εξεδόθη ὑπὸ 'Αμίλκα Σ. 'Αλεβιζάτου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἱστορικὴ πραγματεία ἐκ σελ. 55 ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύγχρονοι ἑνωτικαὶ προσπάθειαι». Τὸ ἔργον τοῦτο ἀφορᾷ κυρίως εἰς τὰς Παγχριστιανικὰς Συσκέψεις Oxford καὶ Edinburgh τοῦ 1937. 'Εξεδόθη δὲ δι' ἀνατυπώσεως ἐκ τῆς «'Εκκλησίας» 1937.

'Η ἀνατύπωσις αὕτη ἔπρεπε νὰ γίνῃ, διότι ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε πολλῆς ἀξίας συμβολὴ εἰς τὴν ἐπιδίωξιν καλυτέρας κατευθύνσεως τῶν ὑψηλοτέρων ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς τῆς 'Ορθοδόξου 'Ελληνικῆς 'Εκκλησίας. Αἱ ὑψηλότεραι δὲ αὗται ἐκδηλώσεις αὐτῆς εἶνε ἡ συνεργασία αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν, πρὸς ἐπίτευξιν ἰδανικῶν σπουδαιοτάτου ἀνθρωπιστικοῦ περιεχομένου, ἅμα δὲ καὶ πρὸς ἐπιδίωξιν ἀδελφικῆς ἑνότητος ἐν Χριστῷ πάντων τῶν εἰς Χριστὸν βεβαπτισμένων καὶ ὁμολογούντων αὐτόν.

'Η ἐν λόγῳ πραγματεία χωρίζεται εἰς τέσσαρα μέρη:

Α'. Αἱ ἑνωτικαὶ 'Οργανώσεις καὶ ἡ 'Εκκλησία μας.
Β'. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.
Γ'. Στοκχόλμη — Ὄξφόρδη.
Δ'. Λωζάννη — 'Εδιμβοῦργον.

Εἰς τὸ Α'. μέρος τὸ γραφὲν ὡς ἄρθρον ἐν τῇ «'Εκκλησίᾳ» ἐννέα μῆνες πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν δύο Συνεδρίων Oxford καὶ Edinburgh, ὁ συγγραφεὺς ἐξιστορεῖ συντόμως μὲν ἀλλὰ συστηματικῶς τὴν ἐν Στοκχόλμῃ ὡς προκαταρκτικὴν τῆς ἐν Oxford καὶ τὴν ἐν Λωζάνῃ ὡς προκαταρκτικὴν τῆς ἐν Edinburgh γενομένην πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν προσπάθειαν καὶ τὰς κατὰ τὸ διάστημα ἔκτοτε μέχρι τοῦδε γενομένας δι' ἐπιτροπῶν ὁμαδικὰς ἐργασίας ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως πρὸς διευκρίνισιν τῶν διαφορῶν πίστεως τῶν χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν. Πολύτιμος δὲ εἶνε ἡ ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ διάσωσις ἐν ἑνὶ ὅλων τῶν ἱστορικῶν γεγονότων διὰ τῶν ὁποίων ἐκτυλίσσεται ἡ συμμετοχὴ καὶ δρᾶσις τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας ἐν αὐτοῖς· ἀξίαν δὲ πολλὴν ἔχει ὁ μετ' εὐθυκρισίας πολλῆς καὶ ἐπαινετῆς ἀμεροληψίας χαρακτηρισμὸς τῶν ἀποτελεσμάτων.

Τὸ Β'. μέρος περιλαμβάνει τὴν διάλεξιν τιῦ συγγραφέως πρὸ τῆς 'Ολομελείας τοῦ Συνεδρίου τοῦ Edinburgh. «Περὶ τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας». 'Ο συγγραφεύς, μολονότι ἀνετέθη εἰς αὐτὸν μόλις δύο-τρεῖς ἡμέρας πρότερον τὸ ἐγχείρημα, ἀνέπτυξε πολὺ ὀρθῶς καὶ ἐπιτηδείως τοὺς ὅρους 'Ε λ λ η ν ι κ ὴ καὶ 'Ο ρ θ ό δ ο ξ ο ς, τὰ κύρια δηλ. χαρακτηριστικὰ τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν. Καὶ ἐν σχέσει μὲν πρὸς τὸ 'Ε λ λ η ν ι κ ὴ ὡμίλησε περὶ τῆς ἀναμφισβητήτου σχέσεως τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ σκέψεως πρὸς τὴν χριστιανικὴν φιλοσοφίαν τῶν ἑλλήνων πατέρων, ἥτις σχέσις δίδει εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τὸ χαρακτηριστικὸν ἑ λ λ η ν ι κ ή. 'Αλλὰ καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως ἐν τῇ 'Ορθοδόξῳ 'Εκκλησίᾳ εἶνε στοιχεῖον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας εἰλημμένον· γέννημα δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος ἡ Διοίκησις τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας. 'Εν σχέσει δὲ πρὸς τὸ ὀ ρ θ ό δ ο ξ ο ς ἐτόνισε τὸ ἀδιάκοπον τῆς ἀπὸ τῆς πρώτης 'Εκκλησίας διαδοχῆς πίστεως καὶ λατρείας.

Τὸ Γ'. μέρος περιλαμβάνει συνοπτικὴν περιγραφὴν τῶν πεπραγμένων ἐν Στοκχόλμῃ πρὸ δεκαετίας καὶ ἐν 'Οξφόρδῃ τὸν παρελθόντα 'Ιούλιον ἐν τοῖς Συνεδρίοις «Περὶ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ ἢ Χριστιανικῆς Ζωῆς καὶ ἐργασίας». Καθ' ὅλον δὲ τὸ κεφάλαιον τοῦτο κυριαρχεῖ ἰδίᾳ τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἔλαβεν εἰς αὐτὰ ἡ 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία. Πολὺ δὲ δικαίως ἐκφράζει ὁ Συγγραφεὺς τὴν λύπην του διὰ τὸ ὅτι δὲν ἀντεπροσωπεύθησαν ἐπαρκῶς αἱ 'Ορθόδοξοι 'Εκκλησίαι εἰς τὰ Συνέδρια ταῦτα, ὧν ἡ ἐργασία, παρὰ τὰς σκεπτικιστικὰς κρίσεις τινῶν, ἔχει ἀσφαλῶς μεγάλην ἀξίαν.

Τὸ Δ'. μέρος εἶνε τὸ καὶ σπουδαιότερον διότι ἐν αὐτῷ πρόκειται περὶ τῶν Συνεδρίων Λωζάνης καὶ 'Εδιμβούργου (καὶ πρὸ παντὸς τοῦ τελευταίου τούτου) τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι ἀφεώρων εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ μελέτην τῶν δογματικῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν, εἰς τὰς ὁποίας διαφορὰς κυρίως βασίζεται ἀρκετὴ ἀδιαλλαξία, ἥτις καθιστᾷ καὶ θὰ κρατήσῃ πολὺ προβληματικήν, φοβοῦμαι, τὴν ἐν τῇ πίστει ἕνωσιν τῶν Χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον ἀκόμη.

'Η ἔκθεσις αὕτη εἶνε μᾶλλον ἱστορικὴ καὶ ἀρκετὰ διεξοδικὴ ἐπὶ τῶν κυριωτέρων γεγονότων. Οὐχ' ἧττον ὅμως περιέχει καὶ σημεῖα δογματικὸν ἔχοντα χαρακτῆρα ἂν καὶ λείπῃ ἐξ αὐτῶν ἡ διαφωτιστικὴ ἀνάπτυξις ἕνεκα αὐτῆς τῆς φύσεως καὶ βραχύτητος τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου.

'Εν τέλει παρατάσσονται συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς ἐξάγει ἐξ ὅλης αὐτῆς τῆς κινήσεως καὶ ἀκολουθοῦν αὐτὰ αἱ ἐπ' αὐτῶν κρίσεις τοῦ συγγραφέως, κρίσεις αἰσιόδοξοι, ἐλπιδοφόροι, τὰς ὁποίας ὁμολογουμένως οὐ μόνον ἐπαινοῦμεν ἀλλὰ καὶ συμμεριζόμεθα.

Τὸ βραχὺ αὐτὸ ἔργον ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τὸν ἱστορικὸν τοῦ μέλλοντος ἅμα δὲ καὶ ὀρθὴν κατεύθυνσιν ἀντιλήψεων τῶν ἱερωμένων καὶ μὴ θεολόγων τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν εἰς τὰς μεγάλας αὐτὰς ὅσον καὶ εὐγενεῖς προσπαθείας τῶν τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησιῶν. 'Η σπουδαιότης δὲ τοῦ βιβλίου αὐξάνει τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ ὁ συγγραφεὺς ἔλαβε σπουδαῖον μέρος εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν κίνησιν ἀντιπροσωπεύσας τήν τε Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν καὶ τὴν 'Εκκλησίαν τῆς 'Ελλάδος, εἰς τὰ ἐν λόγῳ Συνέδρια, καί ἡ εἰδικότης καὶ πεῖρα αὐτοῦ ἀναγνωρισθεῖσα, πάντοτε ἐπισήμως ὑπ' αὐτῶν τοῦ ἔδιδε τιμητικωτάτην θέσιν καὶ καθήκοντα ἐν τῇ διεξαγωγῇ ἢ προετοιμασίᾳ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εἶναι τονισμένον εἰς τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν μὲ Εὐρωπαϊκὴν παρασημαντικήν. 'Ενηρμονισμένον διὰ τετραφωνίαν καὶ Μουσικὸν Ὄργανον, 'Αρμόνιον ἢ Πιάνο. Περιέχει ὅλην τὴν Λειτουργίαν, τὰ ψαλλόμενα ὑπὸ τῆς χορῳδίας καὶ εὐχὰς καὶ αἰτήσεις τοῦ 'Ιερέως. Περιλαμβάνει μίαν Λειτουργίαν διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μεγάλας 'Εορτὰς καὶ ἄλλην συντομωτέραν διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰς Καθημερινάς. Εἶναι λίαν εὔχρηστον καὶ ἡ τιμή του ἐκανονίσθη εἰς μόνον 75 σέντς πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως καὶ βιβλιοδετήσεως.

Π Ρ Ο Μ Η Θ Ε Υ Θ Η Τ Ε

τὸ νέον τοῦτο Μουσικὸν Βιβλίον διὰ τὰς 'Εκκλησίας, τὰ 'Ελληνικὰ καὶ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰ σπίτια.

'Α π ε υ θ υ ν θ ῆ τ ε :

Supreme Educational Board, Greek Archdiocese
25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΤΟ ΕΛΛ. ΟΡΘΟΔ. ΚΑΤΗΧΗΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης σελ.)

τίζει διὰ τὸν κόσμον καὶ τὰ πλάσματά Του.

2.—Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ γνωρίσουν καλὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ Χριστοῦ ὡς Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ.

Νὰ γνωρίσουν τὴν ζωήν Του ἐπὶ τῆς γῆς.—Νὰ καταλάβουν τὴν διδασκαλίαν Του καὶ τὸν σκοπόν της.—Νὰ γεννηθῇ εἰς τὴν ψυχήν των ἡ ἐπιθυμία νὰ μιμηθοῦν τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ.—Νὰ θελήσουν νὰ ζήσουν τὴν Χριστιανικὴν ζωὴν ἀπὸ τώρα.—Νὰ ἐφαρμόζουν τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς εἰς τὰς συναναστροφάς των.—Νὰ καταλάβουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι πραγματικὸς φίλος των.—Νὰ καταλάβουν ὅτι πρέπει νὰ ἀγωνίζωνται νὰ νικοῦν τὸ κακὸν ὅπως ὁ Χριστός.—Νὰ γνωρίσουν ὅτι τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον διδάσκει τὸν τρόπον τῆς τελείας, εὐγενικῆς καὶ ὡραίας, πραγματικῆς καὶ ὠφελίμου ζωῆς, ὅπως τὴν ἔζησεν ὁ Χριστός.—Νὰ γνωρίζουν ὅτι ὁ Χριστὸς μὲ τὴν «καθαρὰ ζωή Του» μᾶς ἔδειξε τί σημαίνει «παιδὶ τοῦ Θεοῦ».—Νὰ γεννηθῇ καὶ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὰς ψυχάς των πραγματικὸς θαυμασμὸς γιὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ.

3.—Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ ἀποκτήσουν καλόν, ἠθικόν, χριστιανικὸν χαρακτῆρα.

Νὰ ἠμποροῦν νὰ ἐκλέγουν τὸν καλόν, ἠθικὸν τρόπον τῆς ζωῆς.—Νὰ ἠμποροῦν μὲ αὐτοπεποίθησιν νὰ ἐκλέγουν τὸν χριστιανικὸν δρόμον καὶ ὅταν ἀκόμη εὑρεθοῦν εἰς δυσκολίας.—Νὰ προτιμοῦν τὴν χριστιανικὴν ζωὴν καὶ νὰ ὁδηγοῦν καὶ ἄλλους εἰς αὐτήν.—Νὰ ἠμποροῦν νὰ κάνουν ὀρθὰς κρίσεις.—Νὰ ἀποκτήσουν καλὰς συνηθείας.—Νὰ ἀποκτήσουν τὴν θέλησιν νὰ ἐφαρμόζουν εἰς τὰς πράξεις των τὴν ἀρχὴν ὅτι ὅλοι εἴμεθα «Παιδιὰ τοῦ ἰδίου Πατρός, τοῦ Θεοῦ».—Νὰ εὑρίσκουν πάντοτε εὐκαιρίας νὰ ἐφαρμόζουν προσεκτικὰ τὰς κατηχητικὰς διδασκαλίας εἰς τὴν ζωήν.

4.—Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ καταλάβουν τὴν ἀνάγκην νά γίνουν ἀργότερα Μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.—Νὰ ἀγαπήσουν τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ τὴν θεωροῦν Μητέρα.—Νὰ ἀποκτήσουν συναίσθησιν ἀπὸ τώρα ὅτι ἔχουν δικαιώματα ἀλλὰ καὶ ὑποχρεώσεις γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν.—Νὰ καταλάβουν τὸν πραγματικὸν σκοπὸν τῆς Ἐκκλησίας.—Νὰ μάθουν τὴν ἱστορίαν αὐτῆς καὶ τῶν ἱδρυτῶν ἀρχηγῶν, Πατέρων καὶ Ἁγίων της.—Νὰ εὑρεθοῦν εὐκαιρίαι νὰ ἐξασκήσουν δικαιώματα καὶ νὰ ἀναλάβουν εὐθύνας.—Νὰ αἰσθάνωνται ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀνήκει εἰς αὐτὰ καὶ αὐτὰ ἀνήκουν εἰς αὐτήν.—Νὰ εὐχαριστῶνται εἰς τὴν κοινὴν λατρείαν καὶ προσευχήν.—Νὰ καταλάβουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία βοηθεῖ τοὺς πιστούς της εἰς πολλὰ ζητήματα.—Νὰ γνωρίσουν καλὰ τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις.

5.—Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ σημεῖον νὰ καταλαβαίνουν τὴν Ἁγίαν Γραφήν.—Νὰ προσεύχωνται εἰς τὴν Ἑλληνικήν.—Νὰ συμπαθοῦν τὰ καλὰ Ἑλληνικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα.—Νὰ γνωρίζωνται μεταξύ των καὶ νὰ ἀποκτοῦν κοινωνικὰς σχέσεις.—Νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς πολλὰ ἡ ἐπιθυμία νὰ καταταχθοῦν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας μας ἐν Ἀμερικῇ.—Νὰ τὰ καταστήσῃ συνειδητὰ Μέλη τῆς μεγάλης Ἑλληνορθοδόξου Οἰκογενείας μας ἐν Ἀμερικῇ.

Τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς πρέπει νὰ γνωρίζῃ πολὺ καλὰ κάθε Διευθυντὴς Κατηχητικοῦ Σχολείου, κάθε Κατηχήτρια καὶ κάθε Κατηχητής. Νὰ γίνεται διαρκῶς προσπάθεια νὰ λειτουργοῦν τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα ὅλα ὁμοιομόρφως πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτούς. Τότε θὰ ἔχωμεν πρώτης τάξεως ἀποτελέσματα. Θὰ ἐξυψώσωμεν τὴν ὁμογένειάν μας. Θὰ διατηρήσωμεν τὴν Ὀρθοδοξίαν μας. Θὰ τὴν μεγαλύνωμεν. Τὸ σπουδαιότερον δὲ ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι θὰ δείξωμεν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἀληθινήν, πραγματικήν, διαρκῆ καὶ βεβαίαν εὐτυχίαν.

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ΤΗΝ ΘΕΟΤΗΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελ.)

ὡς ὁ σταῦλος τοῦ σπηλαίου τῆς Βηθλεέμ, διὰ νὰ καταλύσῃ ἡ Θεότης. Ὑπάρχει πάντοτε «κατάλυμα» εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας διὰ τὴν Θεότητα.

Μόλις ἤδη τὸ κατενοήσαμεν καὶ δι' αὐτὸ ἐπιστρέφομεν. Ἀδιάφορον ἂν εἰς τὴν ἐπιστροφήν μας βηματίζομεν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν πολεμικῶν τραγῳδιῶν. Ἀδιάφορον ἂν πατῶμεν ἐπὶ πτωμάτων. Ἀδιάφορον ἂν βρέχωμεν τοὺς πόδας μας εἰς ποταμοὺς αἱμάτων. Ἀδιάφορον ἂν κρότοι τηλεβόλων καὶ καπνοὶ ἀσφυξιογόνων καὶ μηνύματα παγκοσμίων συρράξεων καὶ κρωγμοὶ ἀναστατώσεων καὶ ἀπειλητικοὶ αἰφνιδιασμοὶ μεταβολῆς τοῦ ἀσθενοῦς κοινωνικοῦ μας ρυθμοῦ, προσελκύουν τὴν προσοχήν μας. Τὸ γεγονὸς τῆς ἐπιστροφῆς μας κατευθύνεται ὑπὸ τῆς Θεότητος τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν.

Καὶ ἐκεῖνο ποὺ ἀπαιτεῖται ἐκ μέρους ἡμῶν εἶναι νὰ βηματίζωμεν τοὺς δρόμους τούτους μὲ αἰσιοδοξίαν καὶ μὲ θάρρος ἐλπίζοντες καὶ πιστεύοντες ὅτι θὰ συναντήσωμεν τὴν Θεότητα διότι τὰ πάντα πρὸς Αὐτὴν μᾶς ὁδηγοῦν. Καὶ ἐν τῇ πίστει ταύτῃ ἂς ἑτοιμάσωμεν τὴν ψυχήν μας διὰ νὰ γίνῃ κατάλληλον κατάλυμα τῆς Θεότητος. Ἂς ὑποδεχθῶμεν τὴν φοράν αὐτὴν τὴν Θεότητα μετὰ πεποιθήσεως λέγοντες ὅτι «ἦν τόπος» μέσα εἰς τὰ μυστικὰ καταλύματα τῆς ψυχῆς μας. Ὅτι ὑπάρχει χῶρος εἰς τὴν ἀγάπην μας. Ὅτι ὑπάρχει μέρος εἰς τὴν σκέψιν μας.

Καὶ πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ χῶρος εἰς τὸ εἶναί μας διὰ νὰ γίνῃ κατάλυμα τῆς Θεότητος. Ἀρκεῖ νὰ ἑτοιμασθῇ καὶ νὰ γίνῃ ἄξιος πρὸς ὑποδοχήν Της. Ἀρκεῖ νὰ τὴν θελήσωμεν καὶ εἰς μίαν στιγμὴν μεταβάλλομεν τὸν σταῦλον τῆς ψυχῆς μας εἰς οὐρανόν.

Καὶ ἂν ἡ Θεότης κατεδέχθη νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς ἕνα σταῦλον καὶ νὰ κατακλιθῇ εἰς μίαν φάτνην καὶ νὰ μετατρέψῃ εἰς οὐρανὸν ἕνα σπήλαιον διατὶ δὲν θὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν ψυχήν μας ποῦ εἶναι τὸ ὁμοίωμά της καὶ ἡ εἰκών της καὶ τὸ ἄριστον τῶν Δημιουργημάτων της καὶ ὁ στόχος τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀγάπης Της;

Ἤδη «ὁ Κύριος ἐγγύς». Ἂς ἑτοιμασθοῦν οἱ Οὐρανοί μας. Ἂς διευρυνθοῦν τὰ ὅρια τῆς ἀγάπης μας. Ἂς ἐκδηλωθοῦν εὐγενῆ καὶ φωτεινὰ καὶ ἀνυπόκριτα καὶ πολιτισμένα τὰ αἰσθήματα τῆς λατρείας μας. Εὐκαιρία νὰ σβύσωμεν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῶν πράξεών μας τὴν μελανὴν γραμμὴν τῶν ἀφιλοξένων αἰσθημάτων μας, τὸ «οὐκ ἦν τόπος ἐν τῷ καταλύματι». Τώρα ἂς εἴπωμεν εἰς τὸν γεννηθέντα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου «μεῖνον μεθ' ἡμῶν». Κατάλυσε εἰς τὸ κατάλυμα τῆς ψυχῆς μας. Διότι «πρὸς ἑσπέραν» εὑρισκόμεθα. Καὶ πράγματι, αἰσθανόμεθα ὅτι «κέκλικεν ἡ ἡμέρα» τῆς περιόδου τῶν προσπαθειῶν μας εἰς ἐκζητήσεις ματαίας.

Ἀλλὰ μαζὺ μὲ τὴν κλίσιν της ἀναθρώσκει ἤδη μέσα ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ πολέμου τὸ φῶς τῆς Ἀνατολῆς μιᾶς Νέας Περιόδου ἀγάπης καὶ ἀδελφώσεως πρὸς τὴν ὁποίαν θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς μᾶς χειραγωγεῖ ὁ γεννηθεὶς Ἐμμανουήλ.

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

D. C. DIVRY, Inc.

ΕΚΤΥΠΩΝΟΜΕΝ

Βιβλία, Βιβλιάρια, Καταλόγους, Ἐφημερίδας, Περιοδικά, Λευκώματα Ἐσπερίδων, Κάρτες, Μπιλοφέρια, Προσκλητήρια Γάμων, κ.λ.π. μὲ ἀπαράμιλλον ταχύτητα καὶ φιλοκαλίαν εἰς τιμὰς μὴ ἐπιδεχομένας συναγωνισμόν.

ΔΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ

Εἰδικῶς κατηρτισμένον Τμῆμα Ταχυδρομικῶν Παραγγελιῶν ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης τυπογραφικῆς ἐργασίας τῶν Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων — ἤτοι Σφραγῖδας, Καταστατικά, Ἐπιστολάς, Προγράμματα, Ἀποδείξεις κ.λ.π.

240 WEST 23rd STREET Tel. WAtkins 9-4346 **NEW YORK**

ΝΕΑ ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ ΣΕΤΣ

ΜΑΡΚΑΣ

DORROS - ROMPAPAS

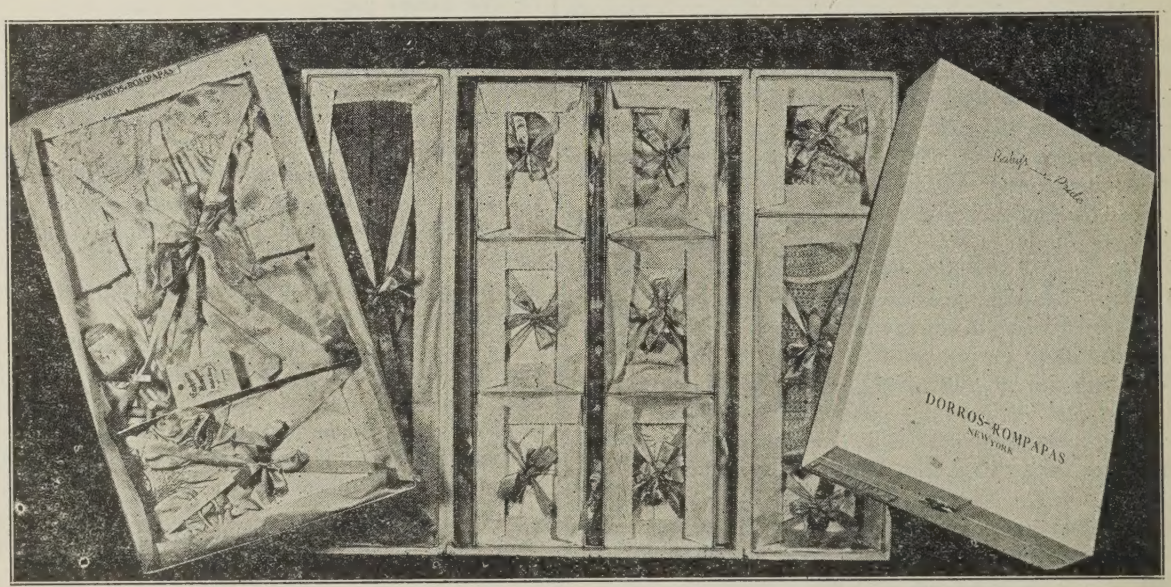

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΕΝ ΤΗ ΑΓΟΡΑ

Τὸ ὅτι κατασκευάζονται ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιον Ντόρρον, κατόπιν 25ετοῦς πείρας εἰς τὸν κλάδον αὐτόν, καὶ 10ετοῦς τοιαύτης ἐν Παρισίοις, εἶνε ἀρκετὴ ἐγγύησις διὰ τοὺς πελάτας μας, ὅτι ἀγοράζοντες ἀπὸ τὸ Κατάστημά μας εἶναι βέβαιοι πῶς ἀγοράζουν τὰ τελευταῖα καλλιτεχνικὰ σχέδια, ὁλομέταξα καὶ χειροκέντητα, ποῦ εἶνε ἐπίτηδες διὰ τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ἀμερικῆς εἰς μεγάλα Sizes καὶ ὅτι δὲν πληρώνουν οὔτε ἕνα σέντ περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ δώσουν.

No. 11.	Τὸ Σὲτ	$15.00
No. 12.	Τὸ Σὲτ	$18.00
No. 14.	Τὸ Σὲτ	$21.00
No. 15	Τὸ Σὲτ	$25.00
No. 16.	Τὸ Σὲτ	$30.00

ΔΩΡΟΝ

Θαυμασία εἰκὼν τῆς Παναγίας, μὲ χρυσῆ κορνίζα, κατάλληλος διὰ τὸ κρεββατάκι τοῦ παιδιοῦ Μεγέθους 3X3½ ἴντσες.

Παραγγελίαι ἀποστέλλονται πανταχοῦ. Ζητήσατε τὸν Τιμοκατάλογόν μας. Γράψατε:

DORROS - ROMPAPAS, 240 WEST 23RD STREET, NEW YORK